Cumhuriyet

21 inci yıl Sayı: 7105

İSTANBUL — CAĞALOĞLU
Telgraf ve mektub adresi: Cumhuriyet, İstanbul — Posta kutusu: İstanbul No. 246
Telefon: Başmuharrir: 22366. Tahrir heyeti: 24298 İdare ve Matbaa kısmı: 24299-24290

Cuma 26 Mayıs 1944

SİGORTA
«ÖZEL SAYISI»
İKTİSADİ YÜRÜYÜŞ mecmuası, sigortacılığımızın mazisi, [illegible] istikbali üzerinde özel bir sayı hazırlamağa başlamıştır. En salâhiyettar sigortacılarımızın yazıları, etüdleri ve makaleleriyle, bol resimlerle ve renkli tablolarla süslenecek olan bu sayı, sigortacılığımıza bir hizmet olacaktır. Şimdiden [illegible] ederiz.

İtalyadaki Müttefik ordular dün birleşti

Anzio köprübaşındaki kuvvetler cenubdan gelen 5 inci ordu birliklerile irtibat tesis ettiler

Churchill'in nutku

İngiliz Komun meclisinde iki gün sürecek olan dış politikaya aid müzakereleri Başvekil Winston Churchill uzun ve etraflı bir demeçle açtı. Ancak hulâsasını gördüğümüz bu demeçte, sayın İngiliz birincisi, memleketile memleketimiz arasındaki münasebetleri başa almış ve bu konu üzerinde samimiyetle konuşmuştur.

Churchill'i biz samimi ve açık kalbli bir devlet adamı olarak biliriz. Harbin başından beri, en kötü zamanlarda bile, o, daima yürekten konuşmuş, olayları kendisi nasıl görüyorsa dünyaya da öyle göstermekten yılmamış ve çekinmemiştir. Tehlikeli günlerde tehlikeyi halka açıkça bildirmiş, bir hata işlemişse, o hatayı da merdce kabul etmekten sakınmamıştır.

Churchill'in demecinde bize aid kısımları okurken en çok hoşumuza giden cihet de bu açık yürekliliktir ve temiz kalbli bir havası olmuştur.

İngiliz Başvekili, son harb gelişimleri karşısında Türk politikasının fazla ihtiyatlı davrandığını ileri sürerek bazı tekliflerde bulunuyor. Geçen yıl içinde bize yirmi milyon liralık harb malzemesi verildiğini, buna karşılık İtalya yıkıldıktan sonra bizim harbe gireceğimiz, hiç değilse Müttefiklere hava üsleri vereceğimizi sandığımı, fakat ümidler boşa çıktığı için malzeme gönderilmesine son verildiğini söylüyor.

Aylarca evvel iki millet basını arasında uzun münakaşalara yol açan bu mevzu üzerinde, muhterem İngiliz Başvekilinin nutkunu vesile ederek şahsî fikirlerimi tekrarlamayı uygun bulmuyorum. Ancak sayın Churchill'in zannettiği gibi, Türk hükûmetini kararlarında «mütehaffızâne» derecede ihtiyatkâr bulmağa imkân olmadığını söyliyebiliriz. Dört beş ay önce yaptığımız basın münakaşalarından beri, umumî harb hareketlerinde Türk görüşünü yanlış çıkaracak bir gelişme kaydedildiğine biz şahsan kani olmuş değiliz. Her zaman «ihtiyatkâr» davranmayı bütün tarihi boyunca millî bir prensip sayan İngiltere nin bu kanlı harbe son verebilecek yegâne teşebbüsü olan ikinci cephe bahsinde ne derece temkinli ile hareket ettiği gözönüne getirilirse, bizim ihtiyatımızı fazla mübalâğalı bulmak zannedersem imkânsızdır.

Bununla beraber, yukarıda da söylediğimiz gibi bir görüş farkından ileri gelen bu düşüncelerin, Türk - İngiliz münasebetlerindeki müsbet gelişmeye engel olabileceğine inanmıyoruz. Sayın Churchill'in Türk - İngiliz dostluğuna dair beslediği sağlam ve yürekten iltimada biz de bütün kalbimizle iştirak ederiz. Krom meselesinde Cumhuriyet hükûmetinin aldığı tek taraflı ve kesin karar, müttefikimize karşı duyduğumuz bağlılığın açık bir delilidir. Churchill, evvelki günkü demeçinde, bu noktayı kaydetmeği bir vazife bildiğini -Komun meclisi azasının alkışları arasında- söylemiştir. Türkiye ile İngiltere arasında uzun bir dostluk tarihi vardır. Yalnız bu hattı gözönüne alsak bile iki milleti birbirine bağlıyan menfaat bağlarının ne kadar sarsılmaz temellere dayalı olduğu derhal görülür. 1939 danberi imzalanan siyasi vesikaların en eskisi Türk-İngiliz ittifak muahedesidir. Biz bu muahedenin uzun ömürlü olacağını ve iki millet arasındaki müşterek menfaatlere olduğu kadar yarınki Avrupa barışına da hizmet edeceğini ümid ediyoruz. Ayni ümidi (itimad ve emniyetle) besliyen Başvekil sayın Churchill'in evvelki gün kü demeci, bu bakımdan bizi memnun etmiştir.

NADİR NADİ

Ege denizindeki İngiliz hücumbotları Türk sularında üsleniyormuş

Atina 25 (T.P.) — Simi adasından bildirildiğine göre, İngiliz hücumbotları Türkiye sularında üslenmektedir. 24 mayıs sabahı saat 2 de Sömbeki körfezinde 4 İngiliz hücumbotunun mevcudiyeti sarahatle tesbit edilmiştir.

İtalyada Müttefik umumi karargâhı 25 (a.a.) — General Alexander'in İtalyadaki umumi karargâhında bugün öğleden sonra aşağıdaki hususi tebliğ neşredilmiştir:

«5 inci ordunun başlıca cephesinin keşif kolları 25 mayıs sabahı erkenden Anzio - Nettuno köprübaşındaki 5 inci ordu keşif kollarile temas tesis etmişlerdir. Bu hâdise, 14 gün içinde 5 inci ordunun 96 kilometreyi geçen ileri hareketini son haddine göttürmüştür. Temas, sahil yolu üzerinde Anzio ile Terracina arasında vukua gelmiştir.»

Reuter ajansı, Anzioya 22 sonkânunda çıkarma yapıldığını, bu itibarla iki ordu arasındaki temasın 124 gün devam eden çarpışmalardan sonra vukua geldiğini belirtmektedir.

Alman tebliği

Führerin umumi karargâhı 25 (T.P.)— Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

İtalyada cereyan eden müdafaa muharebeleri şiddetini ziyadeleştirmektedir.

— *Arkası Sahife 3, Sü. 2 de* —

Müttefik ordular birleştikten sonra İtalya cephesindeki durumu gösterir harita

Çindeki büyük Japon taarruzu

Japon umumî karargâhı, Hunan cephesinde Çin kıt'alarının imha ve Loyang kalesinin zaptedildiğini bildiriyor

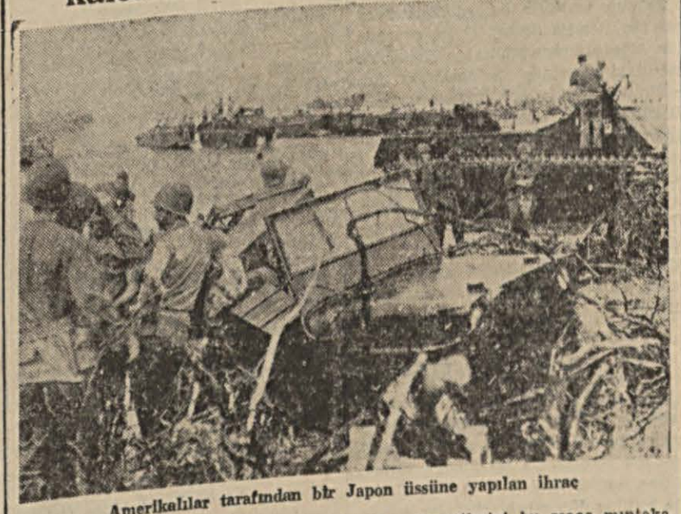

Amerikalılar tarafından bir Japon üssüne yapılan ihraç

Tokyo 25 (E.P.) — Japon umumî karargâhından perşembe günü bildirildiğine göre şimal Çinde Hunan cephesinde Japon kıt'aları, Çungking ordusunun başlıca kuvvetlerini bu savaş mıntakasında imha etmiştir ve harekâtı plânlı bir surette devam ettirmektedir.

— *Arkası Sahife 3, Sü. 3 te* —

Yabancı dil tedrisatı

Üniversite Rektörü, şimdiye kadar alınan neticeleri ve bundan sonra tatbik edilecek şekilleri izah ediyor

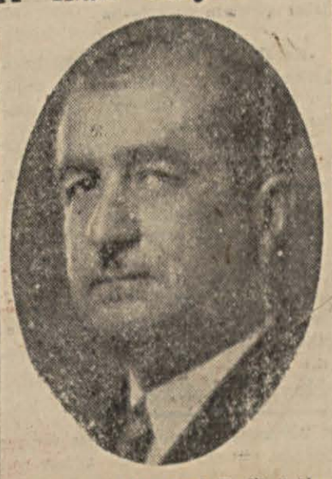

Üniversite Rektörü Prof. Tevfik Saglam

Üniversite Rektörü Tevfik Sağlam, dün kendisile görüşen bir muharririmize, yabancı dil öğrenme mecburiyetinden alınan neticeler ve takib edilen usul etrafında şu izahatı vermiştir:

«— Üniversite reformu yapıldığı zaman yabancı dil öğrenmenin zarureti üzerinde durulmuş ve eleme mahiyetinde dil öğretimi kabul edilmişti. Zamanla, bazı müsamahalar yüzünden eleme usulü terkedilmiş ve dil öğretiminin seviyesi de düşmüştür. Geçen yıl Fakülte meclislerinde bu mesele tekrar mevzuu bahsedilmiş ve müttefikan yabancı dile ihtiyaç olduğuna karar verilmiştir. Bunun üzerine Maarif Vekâletince verilen bir kararla birinci sınıflardan itibaren yabancı dilde eleme usulü iade edilmiştir. Biz, Üniversitede okuyan bir talebenin, hiç olmazsa kendi branşına aid eserleri takib edecek

— *Arkası Sahife 3, Sü. 6 da* —

Kiralama ve ödünç verme

Amerika Hariciye Nazır muavininin beyanatı

«Türkiyeye yardım kesildi, sivil ihtiyacları peşin para ile satılıyor»

Washington 25 (a.a.) — Gazeteciler, Hariciye Nazır muavini Mr. Stettinius ile görüşmüşlerdir.

Gazeteciler, Amerikalıların ödünç verme ve kiralama usulüne tevfikan Türkiyeye yardımlarını kesip kesmediklerini sormuşlardır.

Buna Mr. Stettinius, «evet» cevabını vermiş, fakat Türkiyenin sivil ihtiyacları için kendisine yardım edildiğini ve Türkiyenin peşin para ödediğini söylemiştir.

Gazeteciler, ödünç verme ve kiralama yardımının ne zamandanberi kesildiğini sormuşlardır.

Mr. Stettinius, buna da «epey zamandanberi» cevabını vermiştir.

Gazeteciler, bundan Mr. Churchill'in düşündüğü gibi Amerikan hükûmetinin de artık, Türkiyeyi harbe sokmak ümidinden sarfı nazar edilmesi kanaatini taşıyıp taşımadığını istidlâl etmek mi lâzım geldiğini öğrenmek istemişlerdir.

Mr. Stettinius, nutkun bu hususiaki faslının ancak bir kısmını okuduğunu ve bu hususta söz söylememeği tercih ettiğini bildirmiştir.

Sorulan başka bir suale cevab olarak Hariciye müsteşarı, İngiliz ve Amerikalılar tarafından Türkiyeye ödünç verme ve kiralama usulüne göre ne miktarda harb malzemesi gönderildiğini iyice bilmediğini, fakat İngiliz ve Amerikalıların epey zamandanberi Türkiyeye bu

— *Arkası Sahife 3, Sü. 5 te* —

Kazlıçeşme cinayeti

Katil, cinayetin karısı tarafından işlendiğini iddia ediyor

Kazlıçeşmede bir deri fabrikasında gece bekçisi Şakiri öldürmek ve çekmecedeki dört yüz lirayı çalmaktan maznun amele Mahirin muhakemesine dün devam edilmiş, maznunun karısı Muazzez ile diğer bazı şahidler dinlenilmiştir.

Muazzez; vak'a gecesi kocasının gecikmiş olarak eve dönüp yattığını, ertesi gün de polisçe tutulduğunu, bu saf-

— *Arkası Sahife 3, Sü. 4 te* —

Rusya Bulgaristana ültimatom verdi!

Sofya, 24 saat zarfında ya Almanyaya yardımdan vazgeçecek, yahud da Moskova ile münasebetlerini kesecek

Londra 25 (a.a.) — Daily Herald gazetesinin diplomatik muhabiri şu haberi vermektedir:

«Sovyet hükûmetinin bu akşam geceyarısı Bulgaristanla diplomatik münasebetlerini keseceği söylenmektedir. Sofya hükûmetine gönderilen şiddetli bir ültimatomda, Bulgaristanın geceyarısına kadar Almanyaya yardım etmek veya Rusya ile münasebetlerini kesmek şıklarından

— *Arkası Sahife 3, Sü. 2 de* —

MİLLÎ ŞEFİMİZE ÇEKİLEN TAZİM TELGRAFLARI

Ankara 25 (a.a.) — 19 mayıs gençlik ve spor bayramı münasebetile irad buyurdukları nutuk münasebetile muhtelif ilim müesseseleri ve okullar tarafından Millî Şef İsmet İnönü'ye tazim ve şükran telgrafları çekilmiştir. Bu meyanda Siyasal Bilgiler Okulu Müdürlüğü, Ankara Hukuk Fakültesi Dekanlığı, Ankara maarif ailesi, İstanbul orta, ilk teknik öğretim okulları öğretmenleri, Balıkesir maarif ailesi tazim telgrafları göndermişlerdir.

En güç imtihan

Dr. Goebbels, harbin en buhranlı devreye girdiğini söylüyor

Berlin 25 (T.P.) — Alman Propaganda Nazırı Dr. Goebbels «Das Reich» gazetesinde yazdığı «En güç imtihan» başlıklı makalesinde, Müttefiklerin tarafsızlara karşı takib ettiği siyaseti, iki münteha arasında bir rakkas hareketi diye vasıflandırmakta, bu halin sebebini Müttefiklerin istikbale taallûk eden meselelere karşı tereddüd ve kararsızlıklarına irca etmektedir.

Muharrir demektedir ki:

«Harb faciası her nekadar en yüksek noktasına ve bu suretle buhran safhasına yaklaşmaktaysa da buna rağmen gene de açık bir manzara irae etmektedir. Harbin kat'i neticesinin siyasi hilelerle vücude getirilebileceği de farz ve kabul edilemez.»

Nazır, bundan sonra Almanyanın ümidini Müttefikler arasındaki ittihadsızlığa bağladığı hakkındaki iddiaları cerhederek diyor ki: «Biz düşman tarafından bu yoldaki inkişafları dikkatle takib etmekteysek de, harbin esas itibarile siyasî değil, askeri bakımdan kat'i surette neticeleneceğine kani bulunmaktayız. Maamafih düşmanların askeri harekâtı büyük kısmı itibarile siyasî ilcaatın zorile vukua gelmektedir. İngiliz

— *Arkası Sahife 3, Sü. 4 te* —

Kendi Kendimizi Tenkid:

Vatandaş kendine gel!

Gazetelerimizde artık «Turancılar» başlığı altında meşhur olan, mahiyeti hepimizce malûm, hâdise bazı münasebetsiz neşriyatın ortaya dökülmesine gûya vesile teşkil etmiştir.

Bir refikimiz, bütün Türklerin benimseyip sevdikleri o güzel «Vatandaş, türkçe konuş!» prensipini bu şaşkınların faaliyetine bağlıyarak adeta nefretle anıyor. Ayni gazete «Kendi ağızlarından içyüzleri» serlevhasile Maarif Vekili merhum Dr. Reşid Galibin ve halen Büyük Millet Meclisi Reis vekili bulunan Şemseddin Günaltayın yazılarını, sözlerini de zikretmektedir.

«Vatandaş, türkçe konuş!» Bizim dünkü, bugünkü ve elbette yarınki parolamızdır; ve öyle kalacaktır.

Merhum Dr. Reşid Galib bize daima aziz bir ölüdür; ve öyle kalacaktır.

Şemseddin Günaltayın sözleri ise açığa çıkarılmış bir tarihi vesikadır; ve öyle kalacaktır.

Bir davayı, sanki kimse anlamıyormuş gibi, bir başka davaya karıştırmanın bu pek safdil kurnazlığını keşfetmekten âciz değiliz.

Türkiyede «vatandaş, türkçe konuş!» umdesi daima vardır ve Dr. Reşid Galib ile Şemseddin Günaltayın isimleri «kendi ağızlarından içyüzleri» güruhuna dahil edilemez.

Vatandaş! Her zamandan ziyade bugün türkçe konuş - yani kabilse - kendine gel.

Meclis dün Maarif bütçesini kabul etti

Söz alan 19 meb'us muhtelif mütalea ve temennilerde bulundu, Vekil cevablar verdi

Maarif Vekili Hasan Âli Yücel

Sıhhat Vekili Dr. Hulûsi Alataş

Ankara 25 (a.a.) — Büyük Millet Meclisi bugün Refet Canıtezin reisliğinde açılarak Tapu ve Kadastro umum müdürlüğü 1944 malî yılı bütçesi kabul edildikten sonra Maarif Vekâleti bütçesinin müzakeresine geçildi.

Söz alan 19 meb'us muhtelif mütalea ve temennilerde bulundular. Maarif Vekili Hasan Âli Yücel bu mütalealara cevab verdi.

Bundan sonra fasıllara geçilip bütçe aynen kabul edildi ve toplantıya son verildi. Meclis cuma günü saat 14 te toplanacaktır.

Sıhhat Vekilinin beyanatı

Ankara 25 (a.a.) — Sıhhat Vekâleti bütçesinin müzakeresinde söz alan hatiblere cevaben Sıhhat Vekili Hulûsi Alataş beyanatta bulunarak çok çocuklu annelere yapılacak yardımın artırıldığını, bahsedilen sıtma mücadelesi ve fevkalâde zamanlarda millî sağlığı koruma kanunlarının yakında Meclise geleceğini bildirmiş ve sıtma mücadelesinden bahsederek bu sene memlekete 6,000,000 düz kinin yapılacağını ve bunların eczanelerde 70 kuruştan satılacağını anlatmıştır.

Dr. Hulûsi Alataş Ankarada açılacak Tıb fakültesi hakkında şunları söylemiştir:

«— Tıb Fakültesini bugün Ankarada bulunan bazı binalardan istifade etmek suretile açmamız meselesi üzerinde geçen sene de görüştük. Arkadaşlar nazarı

— *Arkası Sahife 3, Sü. 5 te* —

Moskovada Polonya hükûmeti kuruldu

Stockholm 25 (T.P.) — «İsvestya» gazetesi, Moskovada yeni bir Polonya hükûmeti kurulduğunu yazmaktadır.

Moskovadaki büyük siyasî faaliyet

Moskova 25 (a.a.) — Sovyetler Birliği Halk Komiserleri Heyeti Reisi Mareşal Stalin Moravskinin riyasetinde bulunan Polonya millî meclisinin mümessillerini kabul etmiştir.

Polonya millî meclisinin mümessilleri Polonyadaki vaziyet ile Polonya millî meclisinin ve Polonya halk ordusunun faaliyetleri hakkında Staline malûmat vermişlerdir.

İki saatten fazla devam eden görüşme samimî bir hava içinde geçmiştir.

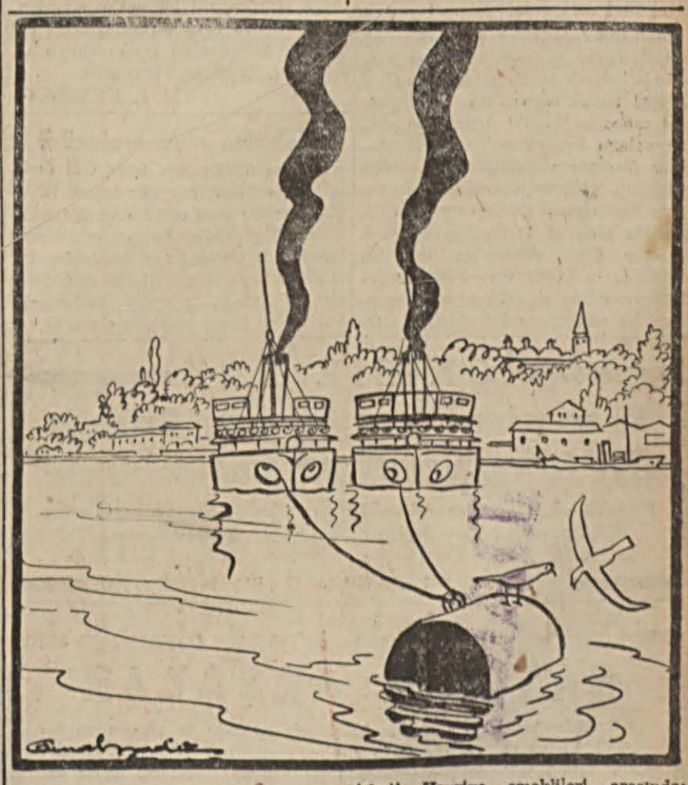

Şirketi Hayriye emeklileri arasında:

Dilküşa — Sen şirket taraftarı mısın, Devlet taraftarı mısın?..
Tera-i nevla — Kelafat taraftarıyım dostum!..

Askerî vaziyet

Japonyanın durumu

Yazan: Emekli General H. Emir Erkilet

Cenub İtalyada Roma savaşı devam ediyor. Müttefikler İtalyanın başşehrini zapt için kat'î savaşlara girişmişlerdir. Almanlar böyle bir neticeyi mümkün mertebe geç bırakmak ve Müttefiklere pahalıya maletmek için uğraşıyorlar. İkinci cephe henüz açılmamıştır. Rusyanın yaz taarruzu da başlamamıştır. Onun için biraz Japonya ile meşgul olabiliriz.

Birleşik Şimal Amerika Cumhur Reis muavini Bay Wallace'ın millî Çin Cumhuriyetinin başkendi Çungking'e yeni seyahati dolayısile Roosevelt, bir kaç gün evvel «Doğu Asya, dünyanın gelecekteki tarihinde pek önemli bir rol oynıyacaktır.» demişti. Yüz milyona yakın nüfusu olan Japonya orada, yani kendisinden beş misli daha kalabalık Çin diyarlarında yedi yıldanberi durmadan harbediyor. Şimdi de Birmanya ile Hindistanın doğu Manipur eyaletinde müttefik Çin-Amerikan ve Hind - İngiliz kuvvetlerile ayrıca uğraşıp durmaktadır.

Çinde vaziyeti gösterir kroki

1942 yılında Yakındoğu ile Rusyaya ve Çine Roosevelt adına uçakla seyahat eden, Birleşik Amerika Cumhuriyet partisinin lideri ve Cumhur riyaseti namzedi W. Willkie, Amerikaya dönüşte yazdığı kitabın Çine aid bahsinde «Eğer Çin milletinin beş uzun senedir yaşamak uğrunda güttüğü umudsuz müdafaası olmasaydı, Japonyanın fevkalbeşer İmparatorluğunu, askerî ve siyasî bir tarzda yenebilmemiz için belki şimdi çok geç kalmış olacağımızı lüzumu kadar iyi idrak edemiyoruz.» demişti.

Evet, eğer Japonya, Çin harbini sona erdirebilseydi, yalnız Uzakdoğu harbi değil, belki ve hatta Avrupa savaşı bugün bambaşka bir yol ve durum almış olacaktı. Japonyanın, Çini tamamile yere sermeden, 1941 yılı sonuna doğru Amerikaya ve İngiltereye karşı harbe sürüklenmesi şüphesiz onun için bir şanssızlıktır. Çünkü eğer o, Müttefiklerle harbe girdiği sırada millî Çin hükûmetini itaat altına alarak bütün hava, deniz ve kara kuvvetlerile serbest kalmış olsaydı Avustralya istilâdan, güç kurtulur ve Hindistan, Japon tazyik ve tesirini çok daha kuvvetli bir surette duyardı.

Bay Willkie «Tek bir dünya», adlı kitabında «.. Tasavvur edin ki, Hindistan düşüyor. Tasavvur edin ki, dışarıdan gelecek yardımdan mahrum kalan Çin boğazlanıp tamamile istilâ ediliyor... Bütün bunlar hakikat olsa, o zaman değil büyük bir İmparatorluğun, fakat belki tarihin en büyük İmparatorluğunun kuruluşunun şahidi oluruz.» diyor. Ve ilâve ediyor: «15 milyon mil murabbaı bir alanda yaşıyan bir milyar nüfuslu bir İmparatorluk; dünya sahasının üçte birini ve dünya nüfusunun yarısını içine alan bir İmparatorluk. İşte Japonyanın hulyası».

Fakat bu hulyanın gerçekleşmesi mümkün olacak mı?! Bizce Japonya geç kalmış olmakla beraber, Çin Birleşik Amerikadan ciddî ve külliyetli yardım görmeğe başlamadan, eğer Japonya tarafından alt ve istilâ edilebilirse Japonyayı doğu Asyada yenmek imkânları kalmaz ve bilâkis o hulyalarına kavuşmağı ümid edebilir. New-York Times gazetesi de, bir kaç gün evvelki bir yazısında, «Japonları Çinden çıkarmadıkça, Amerikalıların onları yenemiyecekleri ve Japonları Çinden kovmak için de, Çin yolunu açarak ona büyük ölçüde ve yeter derecelerde silâh ve cepane yollamak lâzım geldiği» düşüncesini ileri sürüyordu.

Onun için Japonyanın, şimal ve cenub batı Pasifikte Müttefiklere karşı müdafaada kalarak bütün gayretlerile Çinde yeni büyük taarruzlara giriştiğini, ayni zamanda şimdiki Assam Çin yardım yolunu kesmek maksadile Hindistanın Manipur vilâyetinde ilerlemeğe çalıştığını görüyoruz. O halde Japonyanın bugün gerek Çinde ve gerek Hindistanda giriştiği taarruzların hedefi bir olup Çini yenmekten ibarettir. Müttefiklerin Çinde veya Hindistandaki gayretlerinin şimdilik hedefi Japonyanın bu arzusuna mâni olmaktır. Onun için Birleşik Amerika Çin yardım yolunun açık kalmasına ehemmiyet vermekle beraber Çine elinden geldiği kadar harb malzemesi göndermeğe çalışıyor. Verilen malûmata göre, bu yıl Çine, geçen seneye nisbetle 15 misli fazla uçak vesair harb malzemesi yollanmıştır. Fakat bunlar, Japonları Çinden çıkarmak üzere Çan-Kay-Şek'in hazırlamakta olduğu büyük Çin ordularını donatmağa yetmiyor.

Diğer yandan Japon Başvekili B. Tojo, bir kaç gün evvel, orduya yeni alınan askerler önünde söylediği nutukta, Japon milletinin bütün kuvvetlerini seferber etmek sayesinde Japon ordusunun ve donanmasının, yakında önüne çıkacak fırsatlardan büyük ölçüde faydalanabilecek derecede kuvvetlendirilmiş olduklarını haber verdi. Herhalde bu sözlerde bazı hakikatler olacak ki Amerikanın Çine ciddî ve küllî yardıma karar verdiğini görüyoruz. Bu hususta Çine teminat vermek ve Çinin durumu hakkında en iyi malûmat edinmek maksadile de, Roosevelt, muavini Wallace'i Çungking'e yollamıştır. Şimdi Çinde herşey bu yardımın çabukluğile sonuna bağlı bulunmaktadır.

Çinde Japonların bugün yapmakta oldukları muharebeler bilhassa şimal Honan eyaletinde şiddetli ve ciddidir. Haritada siyahla gösterildiği üzere Japonlar şimal Çinle doğu sahil bölgelerini ve orta Çinde Sarınehir boyunca Nanking'den Hankau'a kadar genişçe bir arazi şeridini işgal etmişlerse de Peking-Hankau demiryolunun Mavinehri geçtiği yerin cenub dolaylarından Hankau şimaline kadar olan dağlık yerlerden Çinlileri bir türlü temizliyememişlerdir. Onlar şimdi işte bunu yapmaktadırlar. O halde ilk gayeleri Honan eyaletinin merkezi Loyang müstahkem şehrini zaptederek Peking-Hankau demiryolunu tamamile ele geçirmektir.

Bir hafta evvel Japonların Loyang dolaylarında bir milyon Çungking askerini kuşatmak üzere oldukları haber verilmişti. Japonlar yeni Honan askerî hareketlerine nisanda başlamışlardı. Bir Japon sözcüsü Honan taarruzunun, yakında gelişmeleri görülecek olan diğer daha büyük hareketlerin teferruatından olduğunu söyledi. Fakat Honan taarruzu henüz Japonların istediği ilk neticeyi bile vermemiştir. 16 mayıs tarihli bir Çungking tebliğine göre de Çinliler, Japonları Loyang müstahkem şehrinin kapılarından geri atmışlar.

Bununla beraber 23 mayısta Londra radyosu Japonların Pekin - Hankau demiryolu yakınında bir kaç yer aldıklarını bildirmiştir. Bu sahada son muharebe vaziyeti henüz malûm değildir. Japonların şimal Birmanyada Çinli ve Amerikalı kuvvetlere karşı muharebeleri de parlak görülmüyor. Onun için onların, Çinde ehemmiyetli bir netice almadan, Amerikalılara barış şartlarını dikte ettirmeğe kalkışmaları fazla vakitsiz ve çok acele bir hareket sayılabilir.

H. E. ERKİLET

Mahkûm olan eroinciler

İbrahim Tütündağla Lâtif Gül eroin satmaktan birer sene ağır hapse, ikişer yüz lira ağır para cezası ödemeğe mahkûm edilmişlerdir. Karar mucibince; ikişer sene olmak üzere, bunlardan İbrahim Hozata, Lâtif Hafiğe sürülecektir. Ali Vurucu da eroini kullanmaktan iki ay hapse mahkûm olmuştur.

Şehir haberleri

Döviz kaçakçılığı

Ticaret Vekâleti mühim bir meseleyi tahkik ediyor

Bazı ithalâtçı ve ihracatçı firmaların memleketten döviz çıkarırken saptıkları bazı yollar meydana çıkarılmıştır.

Ticaret Vekâleti teşkilâtının meşgul olduğu bu mesele üzerinde, aldığımız malûmata göre, bazı vatandaşların kurdukları firmaların bir ferdi daimî olarak Yakınşark memleketlerinde bulunmaktadır. Ekseriya, baba, oğul, damad gibi en yakınlardan seçilen bu şahıslar bir malın memleketimize sevki esnasında malın sahibi veya kumüsyoncusu olan firma ile anlaşarak bu malın birkaç misli kıymet gösteren bir fatura çıkartmak hususunda anlaşmaktadırlar. Bir de tasdik yolu bulundu mu bu faturanın bedeli memleketten çıkmaktadır.

Son zamanlarda ithalâtçı Birlikleri tarafından sipariş tetkikleri çok sıkı yapıldığı ve bilâhare maliyetlerin tetkikinde de hassasiyet gösterildiği için kısmen önlenebilen bu işin bazı büyük firmalar tarafından yolu bulunarak yürütüldüğü anlaşılmıştır. Öğrendiğimize göre bu arada bazı firmaların sipariş tekliflerine aid muameleler durdurulmuştur.

Döviz kaçakçılığının pek ehemmiyetli bir safhası olan bu iş üzerinde tahkikat yapılmaktadır.

Kömür beyannameleri

Kömür beyannamelerinin sahibleri tarafından doldurularak muhtarlara tasdik ettirildikten sonra Mahrukat Ofisine verilmesi için tayin olunan müddet 15 haziranda tamam olacaktır. Halbuki daha bugüne kadar bir kısım mahalleler beyanname almamış oldukları gibi bazı semtlere de verilen beyanname miktarı buraların ihtiyacını karşılamaktan çok uzaktır. Bu arada meselâ beş yüzden fazla ev bulunan mahallelere ancak altmış kadar beyanname verilmiştir. İleride sıkışık bir vaziyete düşülmemesi için şimdiden bu hususta tedbir alınması lâzım gelmektedir. Alâkadarların nazarı dikkatini celbederiz.

Cumhuriyet altınları

Büyük Millet Meclisince kabul edilen kanun mucibince Darbhanede yeni harflerle Cumhuriyet altınlarının basılmasına cumartesi günü merasimle başlanacaktır.

Bir motör battı, bir tayfa boğuldu

Silivri limanına bağlı 216 tonluk Savlet motörü odun yükile limanımıza gelirken Karadenizde Bababurnu mevkiinde devrilerek batmış, sekiz kişilik mürettebatından Derviş boğulmuş, diğerleri karaya çıkarak kurtulmuşlardır.

Motörün fazla ve muvazenesiz yüklü olmasından devrilmesi ihtimali bakımından alâkadar makamlarca tahkikata başlanmıştır.

Şirketi Hayriyenin tekaüd sandığı

Şirketi Hayriyenin hükûmete devri hakkındaki haberler üzerine bu müessesede çalışanlar şirket memurlarına aid tekaüd sandığının tasfiyesi için alâkadar makamata müracaate başlamışlardır. Şirket memurları tekaüd sandığında 450,000 lira gibi mühim bir para vardır. Bu para halen müstahdem 250 kadar memur ile miktarları bir o kadar yekûna baliğ olan şirketin emeklileri ve eytam ve eramiline aid bulunmaktadır.

Boğaziçi Lisesi müdürlüğü

Maarif Vekâletince vazifesine nihayet verilen Boğaziçi Lisesi Müdürü Hıfzı Tevfiğin yerine vekâleten müdür muavini Hamdi Saver tayin edilmiştir.

Yedi işçi kız zehirlendi

Cibali tütün fabrikasında yedi işçi kızının zehirlenmesile neticelenen bir vak'a olmuştur. Fabrikanın pansımancısı Şükrü, fabrika işçilerinden Ayşe, Yaşar, Cemile, Hatice, Emine, Fahire ve Fatma adlarında yedi kıza kuvvet için ihtiyacları olan kınakına yerine yanlışlıkla afyon ruhu vermiştir. Kısa bir müddet sonra zehirlenme alâimi gösteren yedi işçi kız Haseki hastanesine kaldırılarak tedavi altına alınmış, pansımancı Şükrü yakalanmıştır.

FENNÎ BAHİSLER

Su, hava ve esir dalgalarına dair

Yazan: **Prof. Salih Murad Uzdilek**

Geçenlerde ahbablardan biri bana uğradı. Anadolunun bir yerinde geceleri toplanan münevverler bu toplantılarında ilmî problemler üzerinde de konuşurlarmış. Bu konuşmaların birinde bahis mevzuu radyo dalgaları olmuş. Konuşma hararetlenmiş, konuşanlar iki grupa ayrılmışlar, gruplardan biri radyo dalgalarının mahdud ve muayyen hızla gittiğini, diğer grup ise bu dalgalar hızının sonsuz olduğunu iddia etmişler. Beni ziyaret eden, anlaşıldığına göre maalesef yanlış tarafta bulunan, arkadaşım hakemliğimi teklif etmiş ve bu da kabul edilmiş. Onların arzularını yerine getirmek üzere yazılmış olan bu satırların diğer okuyucular için de faydalı olacağını sanırım.

Bir çok tabiî hâdiselerde enerji bir kaynaktan dalga şeklinde veya halinde intişar eder. Deniz veya su dalgaları, ses dalgaları, ışık veya radyo dalgaları bunların birer tipik misalleridir. Bunlar arasında anlaşılması en kolay olan su dalgaları olduğundan mevzuumuza onunla başlıyalım.

Bir havuzdaki su yüzüne bir taş atmakla su yüzünde dalgacıkların teşekkül ettiğini, bu dalgaların gittikçe büyüyüp konsentrik daireler halinde etrafa yayıldığını, nihayet bunların havuz kenarlarına vardıktan sonra geri teperek birbiri üstünden geçtiğini ve sonunda söndüklerini hepimiz biliriz. Bu tecrübeyi banyonuzu yaparken rakid banyo suyu yüzüne musluktan akan damlalarla, veya fincan içindeki sıcak çay yüzüne üflemekle, hasıl olan dalgacıklarla tekrar edebilirsiniz. Bir fincandaki su dalgacıklarından tutunuz da okyanuslarda birkaç yüz metre uzunluğundaki büyük deniz dalgalarına varıncıya kadar bütün bu dalgalara (su dalgaları) deriz. Bunlar aralarındaki mühim fark dalgalar hızlarının, vüs'atlerinin (*) ve uzunluklarının başka olmasında (**) dır.

Fincandaki su dalgacıklarile okyanusun büyük dalgaları pek hızlı oldukları halde, aradaki su dalgaları bunlara nisbeten daha batidir. Su dalgalarının hızlarına tesir eden başlıca faktörler suyun yüzey gerilmesi (***) ve dalganın uzunluğudur. Fincandaki su da yüzey gerilmesi ana rolü oynadığı gibi dalgaların pek kısa oluşu da hızı büsbütün artırır. Okyanus dalgalarında ise yüzey gerilmesinin tesiri ihmal edilir, bunlarda dalgaların uzunluğu ana rolü oynar. Matematik analiz ve' tecrübe ile anlaşıldığına göre su dalgalarının bir kritik hızı ve bu hıza tekabül eden bir kritik dalga uzunluğu vardır. Bu dalga uzunluğu da 17 milimetre kadardır. Buna tekabül eden minimum (asgarî) dalga hızı da saniyede 23 santimetre (saatte 830 metre) kadardır. Su dalgasının uzunluğu bu miktardan büyük veya küçük olduğuna göre hızı gittikçe artar; meselâ uzunluğu 3 milimetre olan fincan dalgalarının hızları saniyede 40 santimetre kadar olduğu gibi uzunluğu 600 metre olan okyanus dalgasının hızı da saniyede 30 metreyi (yani saatte 100 kilometreyi) bulur.

Su dalgaları hakkında mühim bir noktaya işaret edeceğim. Bu dalgalarda giden su zerreleri değil, belki dalga şekilidir. Su zerreleri birer, daireye benziyen, kapalı şekiller üzerinde devirleri yaparlar; yoksa kışın şiddetli karayel veya poyraz fırtınalarında Karadenizin Akdenize ve lodos fırtınalarında ise Akdenizin Karadenize boşanması icab ederdi.

Gelelim ikinci tipe, yani hava dalgalarına:

Herhangi bir sebeble sarsılan havada etrafa dalgalar yayılır. Göze görünmiyen, fakat fotografları çekilebilen, bu dalgaların mevcud olduklarını muhtelif tesirlerile anlıyabiliriz. Bir infilâk veya top patlaması yüzünden hasıl olan hava dalgalarının tesirlerini biliriz. Bu dalgalar muayyen frekanslarda bulunursa (ses) dediğimiz hâdise meydana gelir. Hava dalgaları, şekil itibarile, su dalgalarına pek benzemez. Hava zerreleri, bir rakkas topu veya diyapazon çatalının ucu gibi, ileri geri raksederler. Havanın bir mıntakasında bir müddet sıklaşma, sonra seyrekleşme, sonra gene sıklaşma ve seyrekleşme vaki olur; yani dalga merkezinden dışarı doğru sıklaşmalar ve seyrekleşmeler birbirini takib eder.

Ses dalgaları madde vasıtasile taşınır; boşlukta gitmez. Demir, tahta gibi katı cisimler ve su gibi sıvı (mayi) cisimler ses dalgalarını daha iyi taşırlar. Vahşiler uzaktan birinin gelip gelmediğini anlamak için kulaklarını yere koydukları gibi uzaktan tramvayın gelip gelmediğini anlamak için kulaklarını tramvay direklerine dayayanlar bu hakikatten istifade ederler. Denizde sesin karaya nazaran daha uzaklara gittiğini hepiniz bilirsiniz. Hulâsa, hava dalgaları sıklaşma ve seyrekleşme dalgaları olup sıklaşmalar ve seyrekleşmeler birbirini takib ederler.

Üçüncü tipe, yani ışık ve radyo dalgalarına gelelim:

Bu dalgalar (elektromagnetik dalgalar) adını verdiğimiz sınıfa girerler. Bu dalgalar hava dalgalarına benzemez; gerçi su dalgalarına, şekil itibarile, benzerse de su dalgaları iki buudlu (boyutlu) addedilebildikleri halde bunlar üç boyutludur. Yani bu dalgalar bir noktadan çıkıp her tarafa yayılırlar. Bu dalgalar, her yerde mevcud olduğu farzedilen, (Esir) dediğimiz bir vasatın elektriksel ihtizazile taşınırlar. Bu dalgalar, nevi itibarile çok zengindir. Uzunluğu 5, 10 kilometre olan uzun radyo dalgalarından tutunuz da uzunluğu santimetrenin milyon kere milyonda birlerile ifade edilen ve bize kâinatın pek uzaklarından (Galokinin dışından) geldiği tahmin edilen kozmik dalgalar arasında bir çok dalgaları ihtiva eder. Bu tipten dalgalar altmış oktavdan uzun bir ıskala teşkil ederler. Bu ıskalanın ortalarındaki bir oktav bizi yakından alâkadar eder. Görünebilen spektrum (tayf) dediğimiz bir oktav kırmızı ile menekşe arasındaki bütün renkleri ihtiva eder.

Her renk bir dalgadır ve kendine mahsus bir dalga uzunluğu vardır. Işık dediğimiz ve güneş radyasyonunun takriben üçte birini teşkil eden bu dalgalarla etrafımızı görürüz. Bu dalgaların uzunu olan kırmızı dalganın uzunluğu milimetrenin on binde sekizi (yani 5.8 mikron) olduğu halde en kısası olan menekşe dalganın uzunluğu bunun yarısı kadardır. Bu oktavın iki dışını gözle görmeyiz, belki başka vasıtalarla anlarız. Menekşeden dışarı çıkınca sıra ile ültra menekşe (ültraviyole), röntgen, gama dalgalarından nihayet en kısa olan kozmik dalgalara ineriz. Kırmızıdan dışarı çıkınca sıra ile ültra kırmızı dediğimiz (bir nevi ısı dalgaları) ve bunun peşinden en uzun olan radyo dalgaları gelir.

Bunların hepsi (elektrimagnetik radyasyon) dediğimiz bir kategoriye girer. Bu dalgalar ses dalgalarına benzemez. Ses dalgaları (boyuna dalgalar) dır; yani bu dalgayı taşıyan vasat (hava, su, demir vesaire) zerrelerinin ihtizaz hatları dalganın intişar hattında bulunduğu halde (enine dalgalar) olan elektromagnetik dalgalarda bu hatlar birbirine diktir. Ses dalgaları boşlukta gidemedikleri halde bu dalgalar boşlukta en iyi giderler. Bu dalgaların boşluktaki hızı saniyede 300,000 kilometre olduğu halde içinden geçtiği (yani şeffaf dediğimiz) diğer vasatlardaki hızı daha düşüktür; meselâ sudaki hızı saniyede 225,000 kilometre ve camdaki hızı saniyede 200,000 kilometredir. Buna mukabil ses dalgalarının hızları pek, hattâ bir mermi hızından bile, küçüktür. Ses dalgalarının havadaki hızının saniyede 340 metre olmasına göre ışık dalgaları ses dalgalarından hemen hemen bir milyon defa daha hızlıdır, diyebiliriz. Buna mukabil ses dalgalarının uzunlukları ışık dalgalarınınkine nazaran uzundur. Kulağın duyabileceği en tiz sesin frekansını saniyede 25000 alırsak bu ses dalgasının uzunluğu bir buçuk kilometre kadardır; ışık dalgası buna nazaran çok kısadır. Maamafih radyo dalgaları gibi pek uzun elektromagnetik dalgalar bulunduğu gibi 30, 60 mikronluk kısa ses dalgaları da vardır. Kulağın duyduğu ses dalgalarının frekansları saniyede 20 ile 25,000 arasında değiştiği halde ışık dalgalarının frekansları saniyede 40 ile 80 milyar arasında değişir. Radyo dalgalarının frekansları da kısa dalgalarda 30 milyon sıkl (yani 30 mega sıkl) ile uzun dalgalarda ise saniyede 150,000 sıkl (yani 150 kilo sıkl) arasında değişir. Maamafih bunların birincisinden daha kısa ve ikincisinden daha uzun radyo dalgaları da kullanılmaktadır.

Şu tafsilâttan anlaşıldığına göre radyo dalgaları, ışık dalgaları gibi, elektromagnetik tipten olup boşlukta saniyede 300,000 kilometre hızla giderler. Bu tiplerden her birine aid hususî noktaları ayrı yazılara bırakıyorum.

Salih Murad Uzdilek

(*) Bir dalganın vüs'at (genlik) i en yüksek noktasile en alçak noktası arasındaki irtifa farkının yarısıdır.

(**) Bir dalganın uzunluğu, dalga üzerindeki bir nokta (meselâ tepesi) ile sonraki dalganın mütenazır noktası arasındaki mesafedir.

(***) Satıh (yüzey) gerilmesi bir sıvının serbest yüzünde veya birbirine karışmıyan iki sıvının temas satıhlarında, muhtelif cinsten iki molekülün birbirini çekmesinden dolayı, hasıl olan bir germe kuvvetidir.

(****) Bir dalganın frekansı bir noktadan bir saniyede geçen dalga adedidir. Meselâ Ankara radyasyonunun frekansı 185 kilo sıkl demek, bu istasyondan radyo makinenize saniyede 185,000 dalga geliyor demektir.

Merhum Şevket Dağ'ın cenazesi kaldırıldı

Vefatını teessürle bildirdiğimiz Siird meb'usu Ressam Şevket Dağın cenazesi dün öğle namazını müteakib Rumelihisarındaki camiden kaldırılarak Rumelihisarındaki aile kabristanında ebedî istirahatgâhına tevdi edilmiştir. Merhumun cenazesinde Akademi profesörleri, ressamlar, merhumun talebeleri ve bir çok dostu bulunmuştur. Büyük Millet Meclisi, İstanbul Vilâyeti, Parti, Güzel San'atlar Akademisi tarafından gönderilen çelenkler kabrini örtmüştür. Merhuma rahmet, ailesine, san'at mensublarına ve dostlarına tekrar başsağlığı dileriz.

Ankara Konservatuar talebeleri dün geldiler

Ankara Devlet Konservatuarı piyano talebeleri, 27 mayıs cumartesi ve 28 mayıs pazar akşamları, saat 21 de Eminönü Halkevinde iki konser vermek üzere, profesörleri Ludvig Von Çaçkes ile birlikte dün sabah şehrimize gelmişlerdir. Ankarada büyük başarılar göstermiş olan genç Türk san'atkârları dün Eminönü Halkevinde davetliler önünde birkaç parça çalmışlardır.

Türkiye güreş birincilikleri yarın başlıyor

Türkiye Greko-Romen güreş birincilikleri yarın saat 14 de Şeref stadında yapılacak bir merasimden sonra başlıyacaktır. Bu müsabakalara Ankara ve İstanbul bölgeleri tam ekiplerle iştirak edecektir. Muhtelif bölgelerden hareket eden ekiplerin hepsi dün şehrimize gelmişlerdir.

İzmir ekipi: 6 güreşçi, ağır siklet yok. Eskişehir ekipi: 6 güreşçi, ağır siklet yok. Kocaeli ekipi: 6 güreşçi, ağır siklet yok. Toros ekipi: 5 güreşçi, 87, ağır siklet yok. Trakya ekipi: 4 güreşçi, 79, 87 ve ağır siklet yok.

Bu müsabakaların başhakemliğini eski Federasyon Reisi Ahmed Fetgeri, hakemliklerini de Kemal Tüzel, Necati Tekbudak, Nuri, Saim Arıkan, Necmi Tolunay, Şeref Çetin, Ahmed Gürkan yapacaklardır.

Galatasarayın pilâvı

Her sene büyük küçük bütün Galatasaraylıları bir araya toplayan ve eski günlerin hatıralarını yaşatan pilâv günü bu sene de 4 haziranda yapılacaktır. Davetiyeler mekteb kapısından temin edilmektedir.

Türk borcu tahvilleri

Dünden itibaren tediyata başlandı

1933 Türk borcu tahvillerinin erken tediyesi muamelesine Cumhuriyet Merkez Bankası ve bulunmıyan yerlerde Ziraat Bankası şubeleri tarafından dünden itibaren başlanmıştır. Aynı zamanda amortisman sandığı da 1933 C tahvillerini erken tediye dolayısile satın almağa başlamıştır.

Diğer taraftan 1933 Türk borcu tahvillerinin her üç tranşına aid kupon tediyesinin beher kupon mukabili 0,1746 dolar mukabili Türk lirasile 0,9886 Türk lirasile tediye edilmesine de dünden itibaren başlanmıştır.

1934 ikinci sıra Türk borcu tahvilleri için de 18,75 Fransız frangı mukabili 0,3541 Türk lirasile kupon tediyesi yapılacaktır.

Zelzele mıntakasında yapılan evler

Zelzele mıntakalarına mahsus olmak üzere çok kolay kurulması ve talaşından mamul olan triteks evlerden on ev yapılmış ve kullanış bakımından hem kurulma ve hem de Nafıa Vekâletince muvafık görülmüştür. Kurulan evlere felâketzedeler yerleştirilmiştir.

Halicdeki facianın muhakemesi bitti

Bir müddet evvel Halicde Denizyolları havuzlarında vapur tamir eden amelelerden Feyzi ile Receb, arkadaşları Mehmedle şakalaşırken kuvvetli bir hava tazyik makinesinin lâstikten hortumunu Mehmedin arka tarafına bitiştirmişler ve hortum ucundan şiddetli tazyikle hava vermişlerdi; Mehmedin karnı şişmiş, barsakları zedelenmiş ve bu hal 2 gün sonra ölümile neticelenmişti. İstanbul ağırceza mahkemesi; muhakemeyi bitirmiş, Feyzinin bir yıl, Recebin sekiz ay ağır hapse konulmalarını karar altına almıştır.

Müstantik Hikmet vefat etti

Eski İstanbul müstantiği Hikmet dün Büyükadada vefat etmiştir. Cenazesi bugün öğleyin Büyükadadaki evinden kaldırılarak aile mezarlığına defnedilecektir.

Kâğıd deposundaki yangına bir çöpçü sebeb oldu

Evvelki sabah Nuruosmaniyede Gazi sinanpaşa sokağındaki Türk Ticaret Bankası kâğıd deposunda çıkan bir yangında; Tasviri Efkâr gazetesine aid kâğıd bobinlerinden bir hayli yanmış ve yangın, itfaiyece bastırılmıştı. Adliye ile zabıtanın yaptığı tahkikat neticesinde; sokağı süpüren çöpçü Mehmedin yerden topladığı kâğıd parçalarını depo yakininde bir araya getirdiği ve imha etmek üzere kibrit çaktığı, alevlenen kâğıd parçalarının rüzgârla deponun kapı aralığından içeriye girmek suretile kâğıd bobinlerini tutuşturduğu öğrenilmiştir. Çöpçü Mehmed hakkında tedbirsizlik, dikkatsizlik, nizamlara riayetsizlikle yangına sebeb olmaktan takibat yürütülmektedir.

Nikâh merasimi

Cemil Akar kızı Fahire Akar ile Adil Şatıroğlunun nikâh merasimi dün akşam üzeri Taksim Belediye gazinosu salonlarında tes'id edilmiştir. Şehrimiz malî ve iktisadî mehafilinin en tanınmış simaları bu mes'ud toplantıda hazır bulunmuştur.

Akdeniz İncisi

Ölen karısına benzediği için zengin bir erkeğin bir kızla evlenen bu adam ölülere âşık olma hastalığına müpteladır. İkinci karısını da ancak öldürdükten sonra sevebilecektir. Kızın hulyalı sevgilerile sürekli aşkile başlıyan bu evlenme macerasını merak ve heyecanla okuyacaksınız. Vedad Örfi'nin güzel bir aşk romanı. K. 125

CUMHURİYET

Nüshası 10 kuruştur.

Abone şeraiti

	Türkiye için	Hariç için
Bir aylık	300 Kr.	800 Kr.
Üç aylık	800 »	1600 »
Altı aylık	1500 »	2900 »
Senelik	2800 »	5400 »

Dikkat

Gazetemize gönderilen evrak ve yazılar neşredilsin edilmesin iade edilmez ve kaybolmasından mes'uliyet kabul olunmaz.

İÇKİSİZ SAZ

Bu pazardan itibaren her pazar Cağaloğlu **Çiftesaraylar Bahçesinde**

Kıymetli san'atkârlardan müteşekkil yirmi kişilik bay ve bayanlardan

ÇİFTE FASIL SAZ HEYETİ

SAZ 2 DE BAŞLAR, 17 DE BİTER

Caddebostanında emsali olmıyan

SATILIK ARSALAR

Caddebostanı plâjı kapısının karşısında bulunan ve elyevm on dönümlük bostan mahalli olan arsa altı parçaya ifraz edilmiştir. Arsalar plâjın tam karşısında bulunmaları itibarile, deniz manzarası hiçbir suretle kapanmıyacak vaziyettedir.

Derhal satılacaktır. Talib olanlar hemen 20406 numaralı telefonda sahibine veyahud 82669 numarada bay Papazyan'a müracaat etmelidirler.

GELİŞİ GÜZEL

Bir iki fıkra

Kötüsüne tahammül etmek zordur; ama, iyisini dinlemek de hoş olur, okumak da.

Yorgun başımı dinlemek için okuduğum bir iki fıkra, tesadüf, pek iyi çıktı. Bilmiyenlerin beğeneceklerini tahmin ediyorum; bilenler de, eh, artık hatır için bir kere daha okurlar.

***

Şu meşhur riyaziyeci Ampere vardır ya. Bu zat, riyaziyecilikteki kadar, dalgınlıkta da şöhret sahibi.

İki kedisi varmış. Biri, kocaman bir Van, öteki, henüz minik bir şey. Ama, ikisini de pek seviyor. Sevildiklerini bildikleri için, onlar da, mütemadiyen sahiblerinin etrafında dolaşıp duruyorlar.

Hayvan bu ya. İkide bir dışarı çıkmak istiyor, âlim, kalkıp kapıyı açıyor; kedi, biraz sonra, dönüp geliyor, içeri girmek için kapıyı tırmalıyor. Ampere, bir kere daha kalkıyor, kapıyı açıyor.

Bu sayısız kalkıp oturmalar, nihayet, âlimi sıkmağa başlamış, bir marangoz çağırtmış:

— Şu kapıya iki tane delik açacaksın, demiş. Birisi büyük kedi için, birisi küçük kedi için. Kedilerin vücudünü ölç, işe başla.

Marangoz, Ampere'in yüzüne hayretle bakmış.

— Peki ama, mösyö, demiş; iki delik niçin? Bir büyük delik yetişmez mi?

Âlim, şu mukabelede bulunmuş.

— Yetişmez tabiî. O büyüğün... Küçük kedi hangi delikten geçecek?

***

Bu fıkraya da, meşhur diye başlamak lâzım. Çünkü, bu da Talleyrand'a aid.

Talleyrand, doktorları sevmezmiş. Hele hastayken, yanına kimsenin girmemesini, uşağına sıkı sıkı tenbih eder, bilhassa hiç bir doktor yüzü görmek istemezmiş. Hususî doktorunun vazifesi de, dakikası dakikasına uymıyan bu acayib tabiatli diplomatı, kâh kavuk, kâh zar salliyarak eğlendirmek.

Bir gün Talleyrand hastalanmış. Hususî doktoru, hergünkü gibi, mutad saatte ziyarete gelmiş. Kendisini karşılıyan uşak, ellerini uğuşturarak:

— Şey, efendim, affedersin'z, ekselâns hasta demiş.

Doktor, hemen şu cevabı vermiş.

— Ya! Vah vah! Bilmiyordum, kusura bakmayın. İyileştiği zaman bana lûtfen haber gönderin de geleyim.

***

«Kabak tadı verdi» diyeceğinizden korkuyorum ama, kabahat bende değil. Bu fıkrayı da, farkına varmadan, meşhurlardan seçmişim.

Rus edibi Maksim Gorki, bir gün, serseri diye yakalanıyor. Komiser soruyor:

— Adın ne senin?

— Maksim Gorki.

— Muharririn akrabasından mısın?

— Hayır. Ta kendisiyim.

— Bir hikâye yaz da, ispat et.

Yazıyor. Serbest bırakıyorlar. Hikâye, üç gün sonra, o kasabanın gazetesinde çıkıyor. Altında, komiserin imzası.

Hayat pahalılığı

Zeytinyağının, gülyağile fiat yarışına çıktığı; pirincin, kendisini kudret helvası zannettiği devirlere, hayat pahalılığı adını veriyoruz. Hayat pahalılığı olunca, mantık icabı, ölüm ucuzlar. Nitekim de öyle. İnsan kıranı var. Bombalar, toplar, tüfekler, çatır çatır işliyor.

Ama, bir de şu hesaba bakın.

Bir istatistik yapmışlar. Bu harbde, bir düşman askerini öldürmek - dikkat edin, bir tek düşman askeri - tam on iki bin beş yüz İngiliz lirasına mal oluyormuş! Bizim paramızla; aşağı yukarı yetmiş bin liraya yakın. Geçen harbde bir askeri öldürmek için beş bin iki yüz elli İngiliz lirası gidiyormuş. İstatistik, Amerikan istiklâl muharebelerinde, bir askerin bin iki yüz elli İngiliz lirasına, Napoléon muharebelerinde, yedi yüz elli İngiliz lirasına öldürüldüğünü gösteriyor.

Bu hesabı, Sezar zamanına kadar uzatıyorlar. O zamanki askerler, bizim paramızla, bir Türk lirasına ölüyorlarmış.

Demek ki, hayatla ölüm, pahalılık ve ucuzluktan yana, atbaşı beraber gidiyor.

Uçar fabrika

Uçar kale, uçar fabrika... Uçmaz şey kalmadı. Galiba pek yeni bir keşif değil, ama ben yeni duydum.

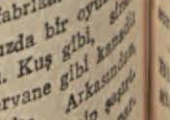

Evet, başbayağı fabrika. Yalnız fabrika da değil, asker taşıyor, malzeme taşıyor, bomba atıyor, üstelik hava ordularına havada tamirat atölyesi vazifesi gördükleri parça fabrikası. Uçan ve uçuran bir fabrika.

Bizim çocukluğumuzda bir oyun vardı. Uçtu uçtu oyunu. Kuş gibi, sinek gibi, arı, kelebek, pervane gibi kanadlı şeylerin isimleri sayılır. Arkasından kanadsız bir şeyin adı söylenip onda da parmaca verilir, dalgınlıkla, onu da kaldırmak kaldıran ebe olurdu.

Şimdiki çocuklar, bana kalırsa, bu oyunu bilmezler. Canlı, cansız, uçmıyan ne kaldı ki! İnsandan kaleye, toptan fabrikaya kadar, hatta şehirlere kadar herşey uçtu uçtuya girdi.

Ah! Kanadlı hayvandan başka, ibaret olan uçar şeyin uçurtmadan ibaret olduğu çocukluğumun mes'ud «uçtu uçtu» leri!

H. V.

SON HABERLER

Siyasi İcmal

İngiltere ile Sovyetler Birliği münasebetleri

İngiliz Başvekili Mr. Churchill'in evvelki günkü nutkunda temas ettiği konuların en mühimlerinden biri Sovyetler Birliğinin bugünkü durumu ve İngiltere ile Sovyetler Birliği arasındaki münasebetlerdir.

Sovyetler Birliğinin bugünkü durumu hakkındaki şu sözler, bilhassa dikkate değer:

«Rus ordularının zaferi ile birlikte Sovyet devletinin kuvveti de büyük bir tekâmül ihraz etmiş ve görüşü de dikkate değer bir tarzda genişlemiştir. Rus milletinin dinî cephesi, hayrete değer bir doğuşa ermiştir. Rus ordularının disiplini ve askerî etiketi, aşılamıyacak bir seviyededir. Rusyanın, Rumanyaya teklif ettiği şartlar, burada cemiyet yapısının esaslarını değiştirmek için hiç bir talebi ihtiva etmiyordu. Bu şartlar, bir çok bakımlardan değilse de bir çok bakımlardan dikkate değer surette cömertçe idi. Rusya, Finlandiyaya karşı çok sabırlı davranmıştır.»

Mr. Churchill'in Sovyetler Birliğinden bahsederken bu sözleri söylemesinin sebebi nedir ve kendisi bu sözlerle hangi gayeyi tatmin etmek istemiştir?

Anlaşılan İngilterede Sovyetler Birliğini ihtilâl kaynağı sayan, Sovyetlerin bütün dünyayı Sovyetleştirmekten başka bir ümid, bir ülkü beslemediklerini, bunun için Sovyetlerin her nereye girerlerse orasını kendilerine benzetecekleri inanan ve bu yüzden İngilterenin Sovyetler Birliği ile elbirliği yapmasına şüphe ile bakan bir kütle bulunmaktadır. Mr. Churchill bu kütlenin şüphelerini yatıştırmak için Sovyetler Birliğini milliyetçi bir Rusya olarak göstermek, Rusyanın dinsiz değil, fakat yeni bir doğuşa sahne olan bir memleket, kendi ideolojisini başkasına yüklemek için uğraşmıyan bir millet olarak tasvir etmiştir.

Bu tasvirin Sovyetler Birliği tarafından nasıl karşılanacağı apayrı bir meseledir. Fakat Churchill'in tasvir ettiği Rusya, bu şekildedir ve İngiliz muhafazakârlığının ülkülerinden korkmayan bir Rusyadır.

Bu yüzden Mr. Churchill bu mevzudan İngiltere - Rusya münasebetlerine intikal ettiği zaman söze şu şekilde başlamıştır:

«Vaziyete bakarak, bu böyleydi, şu söyledi hikâyesine yeni şeyler ilâve etmeğe ihtiyacımız yoktur. Biz halen Rusya ile beraber ilerliyoruz. Alman tahakkümünün bütün şekilleri yok oluncıya kadar beraber yürüyeceğimize güveniyoruz. Nazizme gelince, tutulacak hattı hareket ne derece zecrî olursa olsun, onu tamamen imha azmindeyiz. Britanya, bütün dominyonlarında, Amerika Birleşik cumhuriyetlerinde ve bütün müttefik milletler nezdinde bu mesele hakkında yalnız bir fikir hüküm sürmektedir.»

Mr. Churchill'in Rusya ile sonuna kadar, yani nazizmi ortadan kaldırıncıya kadar elbirliği yapmağa aid ifadesindeki kesinsizlik göze çarpıyorsa da Mr. Churchill, İngiliz - Rus ittifakını, iki taraf münasebetlerinde «hâkim âmil» olarak anlatmış ve İngiliz - Rus elbirliğini Avrupa istikrarı bakımından esaslı bir şart olarak belirtmek istemiştir.

Bu yüzden (Times), Sovyetler Birliği hakkında her şüpheyi bir tarafa bırakmış, küçük, büyük devletleri Rusyaya karşı destek olarak değil, bilâkis bu devletleri Rusyanın temel direk olarak mevcut olacağı bir teşekkülün unsurları sıfatile vaziyet vermek lâzım geldiğini anlattıktan sonra Rusya ile en sağlam ve samimi anlaşmaların yapılmasını tavsiye ediyor. Çünkü, bu gazeteye göre, böyle yapılmazsa Avrupanın izmihlâlinden başka bir neticeye varılmaz ve onun için İngiltere de, Rusya da nizamlı ve sağlam bir Avrupa vücude getirmeği müşterek menfaatlerinin icabı saymak mecburiyetindedirler. Fakat bu da ancak müşterek bir siyaset sayesinde mümkündür ve iki tarafın en bellibaşlı vazifesi bu müşterek siyaseti kurmaktır.

Mr. Churchill, evvelki günkü nutkile müşterek siyasetin temelini atmağa teşebbüs etmiştir. Bu teşebbüsün muvaffak olup olmıyacağını iki tarafın daha ileri adımları ispat edecektir.

Ömer Rıza DOĞRUL

İtalyadaki Müttefik ordular dün birleşti

Anzio köprübaşındaki kuvvetler cenubdan gelen 5 inci ordu birliklerile irtibat tesis ettiler

— Baştarafı 1 inci sahifede —

Nettuno köprübaşının batı kanadına yapılan düşman taarruzları tardedilmiştir. Cisterna'nın her iki tarafında düşmanın açmağa muvaffak olduğu gedikler, yapılan çetin savaşlarla topçu mevzilerimiz önünde kapatılmıştır. Düşmanın faik kuvvetlerle Cisternaya yaptığı hücumlar tardedilmiş ve mukabil taarruzumuzla 17 düşman tankı tahrib edilmiştir. Kıt'alarımız verilen emir üzerine, Terracina kesiminden şimale doğru geri çekilmekte bulunan birliklere iltihak için, Litoria kesiminden şimal doğudaki dağlık arazide yeni mevzilere çekilmektedir. Düşmanın yapmakta olduğu büyük tazyika rağmen, geri çekilmek hareketimiz plânlı bir tarzda devam etmektedir.

Liri vadisinin her iki tarafında düşman faik kuvvetlerle ve av - bomba uçakları ve kuvvetli zırhlı teşkilleri himayesinde taarruz etmektedir. Kıt'alarımız pek çetin mukavemet göstermekte ve düşmanı San Ciovanni'nin cenub batısında ve Roccasecca kesimlerinde durdurmağa muvaffak olmaktadır. Harekât esnasında 50 düşman tankı imha edilmiştir.

Almanlar ne diyorlar?

Berlin 25 (E.P.) — Alman askerî makamları Nettuno köprübaşı ile Trenlyen denizi arasında sahil boyunca imtidad eden arazi kesiminin çarşambayı perşembeye bağlıyan gece Alman kıt'aları tarafından tahliye edildiğini bildirmektedirler.

Almanlar Appia yolunun şimalinde hazırlanmış yeni mevzilere yerleşmişlerdir. Bu çekiliş esnasında Alman kıt'aları izaç edilmemiştir.

Nettuno köprübaşı ile esas İtalyan cephesinde bulunan düşman kıt'alarının nazarî olarak irtibatına imkân hasıl olmuştur. Fakat düşmanın böyle bir olayı başarması için su altına bırakılmış olan Pontini bataklıklarını geçmesi lâzımdır.

Alınan esirler on bini buldu

Napoli 25 (a.a.) — Müttefik umumî karargâhından bildirildiğine göre, taarruzun başındanberi şimdiye kadar İtalyada alınan esir miktarı 10,000 kişiyi bulmuştur.

Rusya Bulgaristana ültimatom verdi

— Baştarafı 1 inci sahifede —

birini seçmesi lâzım geldiği bildirilmektedir.

Alman Hariciyesi ne diyor?

Berlin 25 (T.P.) — Alman Hariciyesinde bugün sorulan bir suale cevaben, Sovyetler tarafından Bulgaristana bir nota verdiği hakkındaki İngiliz haberini teyid edici hiç bir malûmat alınamadığı bildirilmiştir.

Profesör Filof Berchtesgaden'e gitmiş

Berne 25 (a.a.) — Balkanlı diplomatlar, Bulgar niyabet meclisi azasından profesör Filof'un, Hitler'in müstacel davetine icabetle Berchtesgaden'e gittiğini söylemektedirler. Bulgaristana mühim Alman takviye kıt'aları gönderildiği bildiriliyor. Bunların umumî karargâhı Karadenizde Bulgaristanın Burgaz kasabasındadır.

Yeni Bulgar Kurmay Başkanı

Sofya 25 (T.P.) — Yeni Bulgar Genel kurmay Başkanı Tümgeneral Trifonov çarşamba günü Sofyaya vâsıl olmuş ve vazifesine başlamıştır.

Sovyet gazetelerinin yazdıkları

Moskova 25 (a.a.) — Bulgaristan hâdiseleri, dış memleketler havadislerini neşreden gazetelerin ilk sayfalarını işgal eylemektedir. Pravda gazetesi şunları yazıyor:

«Bulgaristanda vaziyet gergindir. Bulgarlar, Almanların kontrolu altında yapılmakta olan seferberliğe kütle halinde mukavemet göstermektedirler.

Diğer taraftan batı hududundaki çetecilere karşı harekâtta bulunmak üzere iki tümen asker sevkedilmiştir. Bundan başka Yunanistana yeni Bulgar kuvvetleri gönderilmiştir.

Burgaz ve Varnada yapılan tahkimat halkı endişelendirmektedir.»

Sovyetler İbnissuudla siyasî münasebat mı tesis edecekler?

Atina 25 (E.P.) — Kral İbnissuud ile Sovyet Rusya arasında siyasî münasebetler tesisi maksadile yapılacak olan müzakerelere iştirak etmek için bu hafta sonunda bir Sovyet murahhasının Suudî Arabistanın başşehri El Rhiad'a gelmesi beklenmektedir. Sovyetler hac zamanında Mekkede Sovyet Rusya müslümanlarının işlerine bakacak olan Sovyet Rusya murahhasının bir orta elçi payesine çıkarılmasını teklif etmeyi tasavvur etmektedirler.

Bursa Emniyet Müdürlüğü

Bursa (Hususî) — Bursa Emniyet Müdürlüğüne tayin edilen Eskişehir Emniyet Müdürü Şerif Nimet Bener şehrimize gelerek vazifesine başlamıştır.

Çindeki büyük Japon taarruzu

— Baştarafı 1 inci sahifede —

Çungking ordularının çok mühim bir üssü olan ve haftalardanberi Japon kıtaları tarafından muhasara edilmiş bulunan Loyang müstahkem mevkii perşembe günü Japonlar tarafından zaptedilmiştir. Loyang'daki Çin komutanı son neferine kadar bu mevkii müdafaa etmek için Çan-Kay-Şek'ten emir almış bulunmakta idi. Loyang civarında tecrid edilmis olan düşman birlikleri, takriben üç tümen kadar tahmin edilmektedir.

Resmen bildirildiğine göre Hunan savaşlarının başladığındanberi, muharebe meydanında 34,800 düşman ölüsü sayılmış ve 9,400 esir alınmıştır.

Japonlara göre dağıtılan Çin tümenleri

Şanghay 25 (E.P.) — Son günler zarfında takriben 200,000 askeri ihtiva eden 33 Çungking tümeninin Hunan muharebelerinde Loyang batısında dağıtıldığı, buraya perşembe günü gelen cephe haberlerinden anlaşılmıştır. Bundan başka Japon kıt'aları Sarı nehir istikametinden yaptıkları bir hücumda Şengçov şehrini zaptederek 30 uncu Çungking ordusunu geri atmışlardır.

Japonyanın kaç tümeni var?

Washington 25 (a.a.) — Birleşik Amerikaya gelmiş olan Çin askerî heyeti başkanı General Shang Cheng ezcümle şunları söylemiştir:

«— Çin, kat'iyyen savaş dışı bırakılamaz. Eğer kendisine lâzım olan silâhlar verilirse Çin ordusu, Japonları, vatanları olan adalara kadar geri atacaklardır. Japonyaya karşı 7 senedenberi yaptığı mücadelede Çin milleti bir an bile Japonyayı mağlûb edeceğinde şüphe etmemiştir. Savaşan Çin kuvvetlerinin maneviyatı çok yüksektir. Japon ordusu şimdiki halde takriben 100 tümene maliktir. Bunların mevcudü her piyade tümeni başına 20,000 ve zırhlı tümenler için de tümen başına bundan bir parça daha az sayıda erlere varmaktadır. Bu tümenlerin üçte birinden ziyadesi cenub Pasifikte savaşmaktadır. Tümenlerin takriben 30 u Çinde, 12 si Birmanya ve Thailand'da, 24 ü Mançuri'de ve 11 i de anavatan Japonyada bulunmaktadır.»

Tokad ve mülhakatında bereketli yağmurlar

Tokad (Hususî) — Bir aydanberi hararet ve sabırsızlıkla beklenen yağmurlar, Tokad ve mülhakatına, 2 gündür kısa fasılalarla mebzulen yağmağa başlamıştır. Esasen genel durum ve tutumu çok iyi olan bütün mezruatın bu yağmurlar üzerine fevkalâde gelişeceği söylenmekte ve herkesin yüzü gülmektedir.

RESİM

Pasta ve Resim

«D» grupu sergisi ancak on iki gün açık kalabildikten sonra kapandı. Kapanmağa mecburdu. Çünkü Güzel Sanatlar Akademisi, salonunu sergiye daha fazla müddet tahsis edemezdi. Buna maddî imkân yoktu.

Halbuki sergiyi görmek istiyen daha yüzlerce kişi vardı.

Ezelî derd! San'at merkezi olan koskoca İstanbulda bir sergi binası yoktur. Olacağa da hiç benzemiyor. Geçen gün gazetelerde okuduğum bir havadis, çok yazık ki bu tahminimin doğruluğunu teyid edecek mahiyettedir.

Havadis şu: Yeni Dağcılık kulübü tamamlandıktan sonra Taksim bahçesindeki eski kulüb binası yıktırılacak ve yerine modern bir... bir pastahane yapılacakmış. Vâkıa pasta yenir, resim yenmez ve bu bakımdan mide için daha faydalı olabilirse de, şehrin dört bucağında pastahaneden geçilmemesine karşılık, senelerdir söylenmesine, alâkadarların iyi niyetlerine rağmen İstanbulda henüz bir resim galerisi yoktur. Taksim bahçesindeki bina, her hangi bir sebeb veya lüzumla yıkılıp yerine bir yenisi konulmak isteniyorsa, buraya, bir resim galerisi yaptırılması, zannedersem daha doğru olur. Aksi takdirde...

... Aksi takdirde, bütün İstanbullu ressamlar, Bursaya gidecekler. Çünkü Bursa Belediyesi, bir sergi binası yaptırmağa karar vermiş. Karar bu kadarla da kalmıyor. Belediye, her sene bir müsabaka yapacak, birinciliği kazanan ressama 1000 lira mükâfat verecekir ve bununla da iktifa etmiyecektir. Mükâfat alan tabloyu 500 liraya satın alıp Belediye binasında bir müzenin temelini atmış bulunacaktır.

Bursa Belediyesini tebrik ederiz. Fakat eminim, o, tebriklerimizden hususî bir gurur duyacak değildir. Çünkü Bursanın san'at hayatımızda önderlik an'anesi vardır. Tiyatromuzun tohumu da orada atılmadı mı?

Taksime bir Belediye pastahanesi yapılacağı havadisinin yanlık olmasını bütün mevcudiyetimle temenni ediyorum. Oraya bir resim galerisi yapalım ve pastaların hatırı kalmaması için onları, açılış merasiminde davetlilere bol bol ikram ederiz.

Fikret Adil

Kazlıçeşme cinayeti

— Baştarafı 1 inci sahifede —

hada kendisine evin bir köşesindeki duvar kovuğunda bulunan parayı alıp saklamayı tenbih ettiğini söylemiş, «fakat ben parayı polise teslim ettim» demiştir.

Buna karşı, kocası Mahir; şu iddiayı ileri sürmüştür:

— İşin aslını ararsanız, bekçi Şakiri öldüren ben değilim, Muazzezdir. Şakirle o da tanışırdı. O akşam ben fabrikaya giderken birlikte geldi. Bir aralık, Şakir mangaldan sigarasını yakmağa eğilince, karım yanında duran demir parçasını kaptığı gibi ensesine indirdi. Ben, kendisi kadındır ve o sırada gebedir diye, korumak istediğimden, şimdiye kadar suçu üstüme aldım, amma artık bu yükün ağırlığını tek başıma taşıyamam.

Bu iddiaya karşı; Muazzez, bunun kat'iyyen aslı olmadığı, o zamanlarda kendisinin rahatsız olarak evde kaldığı, çalınmış parayı saklamayıp da polise teslim etmesinden muğber olan kocasının, ihtimal şimdi bu sebeble ifade değiştirdiği şeklinde cevab vermiştir.

Neticede muhakemenin devamı; bazı şahidlerin daha çağırılmasına ve tahkikatın tamamlanmasına kalmıştır.

En güç imtihan

— Baştarafı 1 inci sahifede —

milleti şüphesiz harbden en ziyade yorgun olandır. Bu yorgunluk harbden mustarib olduğundan değil, geniş halk tabakalarını harekete getirecek veyahud bir araya toplayabilecek harb gayesi noksanlığından ileri gelmekte ve bu noksanlık hergün daha ziyade tezahür etmektedir. Sovyetler dahi, istenildiği kadar uzun müddet bekliyecek vaziyette değildir.

Tarih kendi kanunlarına itaat etmektedir. Tarihin önünde varlığını isbat edemiyenin, tarih huzurunda yaşamak hakkı da yaktur. Binaenaleyh iş, tarih önünde imtihan vermektedir. Biz Almanlara gelecek haftalarda ve aylarda terettüb eden büyük vazife budur. Millî hayatımız uğrunda savaşacak ve kazanacağız.»

Meclis dün Maarif bütçesini kabul etti

Söz alan 19 meb'us muhtelif mütalea ve temennilerde bulundu, Vekil cevablar verdi

— Baştarafı 1 inci sahifede —

dikkatimi celbettiler. O zaman ağamayız mütaleasını söylemiştim. Bu sene arkadaşların mütalealarını kıymetlendirerek daha çok çalıştım ve buna imkân göremedim. Meselâ bir teşrihhaneyi eksik malzeme ile açıp da talebeyi eksik yetiştirmek bu mevzuda kat'iyyen doğru değildir. İnşaat imkânları yaklaşmıştır, her şeyimiz ve plânlarımız hazırdır. Bunu tahakkuk ettirmek yolunda olacağız. Bu sene hiç olmazsa arazisinin hazırlanmasına geçmek istiyordum. Bir milyon liradan fazla masraf icab ettiği için bu tahsisatı koyamadık. Büyük Meclisin direktifi de başlamamış olan inşaatın bu yıl başlamaması yolunda olduğu için bunu durdurduk.»

Sıhhat Vekili, doktor ihtiyacından da bahsederek «bugün, sıkılarak söylüyorum, bazı kazalarda hekimim yoktur. Ben tedarik edemiyorum. Bu vaziyetlerde askerdeki 500 genç arkadaşımızın, dünya harbi sonunda, elimize geçtiği zaman büyük bir ferahlık duyacağız, kazalarımızın hepsi hekime kavuşacaktır» demiş ve frengi mücadelesi hakkında şu izahatı vermiştir:

«— Frengili köylülerin şehre inmesi mevzuunda haklıdırlar. Her sene görüşmelerimizde bunu tekrarlıyoruz. Onun yolunu tuttuk. Elime geçirdiğim sıhhat memurlarile ümid ediyorum ki frengi kesafeti olan nahiyelerde, nahiye veya köylerde köy tedavi evleri açacağız. Fakat bu, sıhhat memurları miktarına bağlıdır. Bir taraftan da köy enstitülerindeki sıhhat talebelerimiz inşallah çoğalacaktır. Bu sene 300 talebe bizim derslerimizi takib etmeğe başlamıştır. Gelecek sene daha fazla olacaktır. Köylerdeki tertibatımızı aldığımız zaman bu mesele kalmıyacaktır.»

Kiralama ve ödünç verme

— Baştarafı 1 inci sahifede —

yardımlarda bulunduklarını söylemiştir.

Mr. Eden'in Avam Kamarasındaki nutku

Londra 25 (a.a.) — Hariciye Nazırı Mr. Eden, Avam Kamarasında iki gün devam eden dış politika müzakeresine bir nutukla son vermiştir. Hariciye Nazırı, Türkiye, İspanya ve Portekizle yapılan müzakere ve anlaşmalardan bahsederek Mr. Harold Nicholson tarafından, tarafsız milletlere karşı reva görülen hareket tarzı hakkında yapılan tenkidlere temas eylemiş, demiştir ki:

«— Onların, usullerimizi bazan sert olarak telâkki ettiklerini ve bu hali bizim, küçük milletlerin haklarını kâfi derecede gözönünde tutmadığımız şeklinde tefsir edebileceklerini biliyorum. Eğer böyle ise bundan müteessiriz. Fakat biz, ittifak muahedesinin hükümleri gereğince haklarımız çerçevesi içinde telâkki etmediğimiz hiç bir tedbire baş vurmadık ve hiç bir karar vermedik. Hakkımız olan birşey hususunda sonuna kadar ısrar ediyoruz. Zira, elimizdeki bütün vasıtaları kullanarak harbi kısaltmak vazifemizdir ve binaenaleyh eğer bazan tarafsızlara karşı tazyik eder bir şekilde gözüktükse bundan müteessirim. Fakat, onlardan tatbik etmelerini istediğimiz hareket tarzı onların da menfaatlerine uygundu ve bizim de onlar gibi biran evvel bitmesini istediğimiz harbi kısaltacak mahiyette idi.»

«Times» in tefsirleri

Londra 25 (a.a.) — Mr. Churchill'in dün Avam Kamarasında yaptığı beyanattan bahseden Times gazetesi Mr. Churchill'in bir çok muammaların anahtarını vermiş olduğunu ve Türkiye ile İspanya vaziyetinin de bu arada geldiğini yazıyor ve diyor ki:

«Türkiyenin prestiji düşerken İspanyanın prestiji yükselmektedir. Franco, Müttefiklerin şimal Afrikaya çıkarma hazırlıkları yapmalarına göz yummakla bize büyük hizmetler etmiştir. Türkiyenin de Almanyaya krom ihracatını kesmesi Alman mağlûbiyetini tesri edecektir. Fakat bu iki memleket Müttefik davasına daha fazla yardım edebilirlerdi.»

Churchill'in nutku hakkında Berlin ne diyor?

Berlin 25 (T.P.) — Alman Hariciyesinin sözcüsü bugün Churchill'in nutkunu tefsir ederek demiştir ki: «Churchill bu defaki nutkunda, düşüncelerini temerküz ettirmekte ve hitabet kuvveti bakımından gevşediğini göstermektedir. Churchill'in Türkiye hakkındaki beyanatına gelince, bunda, Türkiyeyi harbe sokmak hususundaki bütün gayretlerin akim kaldığının, esef edici surette itirafının ifadesinden başka bir şey yoktur. Churchill bu sözlerini söylerken Türkiyenin iki noktai nazarının izahına girişmiş, Türkiyenin Sovyet emellerini endişeyle mütalea ettiğini ve İngilizlerin Ege denizine hâkim olmak hususundaki kudretsizliğini hesaba katmış olduğunu nazarı dikkate almıştır. Bununla beraber Churchill, Türkiyenin harbden sonra tecrid edilmiş bir halde kalacağını ve yakında Alman - Türk ticareti bakımından İngilterenin yeni talebleri karşısında kalacağını ihsas etmiştir.»

Yabancı dil tedrisatı

— Baştarafı 1 inci sahifede —

kadar dil öğrenmesini istiyor ve bunu temin etmek maksadile her türlü tedbiri almağa hazırlanıyoruz. Şunu da söyliyeyim ki, bunu yaparken liselerden gelen talebenin seviyesini gözönünde tutuyor, buna göre metod takib ediyoruz.

Size, bu yıl alınan neticeleri rakamlarla izah edeyim. Ders yılı başında dil kurlarına 7989 talebe yazılmıştır. Bu talebenin bir kısmı mecburî devamı, bir kısmı da ihtiyariliği kabul etmiştir. İmtihanlara her iki gruptan 4752 kişi girmiş, bunun 3454 ü muvaffak olmuştur.

1015 talebe mecburî devamı kabul etmedikleri halde, devam etmemiş olduklarından, imtihana kabul edilmemişlerdir. 2212 kişi imtihana gelmemiştir. Bunlar, Üniversiteye de devam etmiyenlerdir.

İmtihana girip de geçemiyen talebe sayısı 1298 dir. Asıl dedikodu mevzuu olan A kurunda olan talebelerdir. Zira bunlar yabancı dilden muvaffak olamadıkları takdirde Fakülte imtihanlarına da alınmamaktadırlar. A kurlarındaki talebe mevcudu 4024 tür. Bunlar arasında 385 kişi devamsızlığından dolayı kalmıştır, 1368 kişi imtihana girmemiştir, 547 talebe de ikmale kalmıştır. Mecburî yazılanlarda muvaffakıyet nisbeti yüzde 84 ü bulmaktadır. Üniversiteye kabul edilirken yabancı dil seçimi geçiren talebenin muvaffakıyet nisbeti 95,5 tur.

Bize gelen talebeleri üç grupa ayırmaktayız:

1 — Yabancı okullardan gelen ve dil bilen talebeler. Bunlar devamdan muaftırlar. Geçen yıl 324 talebe yabancı okullardan gelmiştir.

2 — Kendilerinde bu kuvveti görenler. Bunlar da muafiyet imtihanına girerek dil bildiklerini isbat etmektedirler ki sayıları 759 dur. Bu suretle 1083 talebe dil okuma mecburiyetinden kurtulmuştur.

Üçüncü grupu da kurlara devama mecbur olanlar teşkil etmektedir. Yukarıda verdiğimiz izahattan da anlaşıldığına göre, imtihanlara girip de geçenlerin miktarı memnuniyet verici mahiyettedir. Bununla beraber her şeyin halledilmiş olduğunu söylemiyorum. Tekrar edeyim ki talebenin dil öğrenebilmesi için, icabeden tedbirleri alacağız ve bu mesele üzerinde ehemmiyetle duracağız.»

943 mahsulü serbestçe satılacak

Vilâyet, Koordinasyon kararı mucibince İstanbul Vilâyeti dahilinde tahsil edilen 943 yılı hububat ve bakliyat vergisinin yüzde 70 i tecavüz ettiğini ilân etmektedir. Bu suretle vilâyet dahilinde ki 943 senesine aid mahsulât, satış memnu olmıyan şehirlere nakil ve serbestçe satılabilecektir.

Bulgur tevziatı

Eminönü Halkevinden:

Sosyal Yardım şubemizin yardım karnelerine bağlı 7 numaralı fişle bulgur tevziatına 31/5/1944 çarşamba gününe kadar devam edilecektir. Bu tarihe kadar istihkaklarını almamış olanların 7 numaralı fişleri hükümsüz kalacaktır.

Hâdiseler Arasında — FELEK

Bir liraya bir mühür..

Ben altmış paraya ilmühaber mühürlendiği zamanı bilirim. Belki siz de bilirsiniz. Diyeceksiniz ki o zamanın altmış parasını ver de gene mühürliyelim. Ne kadar arttırsak, kaç mislini alsak gene bir mühür bir liraya gelmiyor bir türlü.

Demek istediğim şudur:

Mahalle muhtarlıklarının ,ihtiyar heyetlerinin yeniden ihdası iyi bir yoldur. Eskidenberi alışılmış mahallî halk idarelerinden biridir. Bunları yeniden kurmakla pek iyi ettiler. Lâkin mahalle muhtarlıkları için konulan «harc» tarifesi gözden geçirilmeğe muhtacdır. Bir kere ilmühaber başına bir lira çok paradır. Bunu indirmek lâzımdır. Denebilir ki, fıkaraya bedava muamele yapacaklar. Burada da bir psikoloji eksiği göze çarpar, bir çok fakir vardır ki fıkaralığını iddia etmek istemez. Onu bir ayıb telâkki eder. Daha fenası şudur ki bir kısımları da muhtac olduğu halde sıkıntısını dışarıya vurmamıştır.

Ne bakımdan bakarsanız bakınız, bu para çoktur .Sonra unutmamalı ki şimdi eski zamanlara nazaran vesika talebleri artmıştır.

Onun için küçük aile bütçelerine bir de mahalle muhtarları harcı maddesi ilâve etmek lâzım gelecektir.

Bundan başka harb dolayısile veya her hangi devlet veya şehir mülâhazasile vatandaşlar bir kısım mecburiyetlere sevkedilir. Bu mecburî vazifelerin ifası sırasında mahallelerinden vesikalar istenir. Hükûmetin, sırf kendi hizmeti bakımından istediği bu vesikaların da harcdan muaf olması lâzımdır. Hattâ sade harcdan değil, pul gibi vergilerinden de müstesna olması gerektir. Bu vesikaların kömür beyannameleri gibi harcsız, masrafsız alınacağı esas ihdasları sırasında tasrih edilmiş olanları vardır. Lâkin meselâ askerlik yoklaması için alınan mahalle kâğıdlarından harc ve pul taleb edilmekte olduğunu öğrendik. Bu doğru değildir. Yoklama, hükûmetin emrile halkın yaptığı bir vazifedir. Bunun ifası için alınan vesikaların hiç bir harc ve mükellefiyete tâbi olmaması lâzımdır. İaşe işlerine, dul, yetim muamelâtına aid vesikaların da harcdan istisnası icab eder.

Denecek ki bunlar eskiden harca tâbidi. Eskiden mahalle ilmühaberlerinden alınacak paraların resmî bir tarifesi yoktu. Mahalle muhtarları da halkın hakikî vaziyetini yakından bilir adamlar olduğundan bir çok hallerde para almazlardı. Şimdi muaşeret şekli bu gibi malûmatın elde edilmesine mâni olduğu gibi, paranın resmî bir tarifeye göre tahsil zarureti de, muhtarların bu parayı almamak gibi bir hareketlerine belki de engel olur.

Bütün bu mülâhazaları ileri sürerken düşündüğüm şudur:

Alınan tedbirlerin ilk vasfı halkı sıkmıyacak ve hükûmetin işini kolaylaştıracak mahiyette olmasıdır. Bu da her kâğıddan harc alan pahalı bir tarife ile temin edilemez. Kaldı ki son intihabda da mahalle muhtarlığını komşularına mahza bir hizmet olsun diye yapacak vatandaşların seçilmesine itina edildiğine göre bunların tarife tadiline itiraz edeceklerini düşünmek de haklarında yersiz şüpheye düşmek olur.

Umulur ki bu satırlar alâkalı makamların iyi kabulüne mazhar olur da halkın yeni teşkilâta karşı olan tek sızlanması da ortadan kalkar.

B. FELEK

Merhum Ferid Kam ailesinin teşekkürü

Eski Darülfünun Edebiyat fakültesi metinler şerhi ve Farisî edebiyatı müderrisi ve son zamanlarda Ankara Dil-Tarih ve Coğrafya fakültesi klasik Türk edebiyatı profesörü değerli âlim Ferid Kamın vefat ettiğini büyük teessürle yazmıştık.

Merhumun edib ve sanatkâr oğlu Ruşen Kamdan aldığımız bir mektubda, babalarının ölümü münasebetile dostlarından aldıkları sayısız taziyet telgraflarına ayrı ayrı cevab vermeğe imkân bulamadıklarından gazetemiz vasıtasile kendilerine teşekkür edilmektedir.

Ölümle biten şaka

Geçenlerde; Silivri civarında bir köyde; Salih ve Niyazi adlarında iki arkadaş arasındaki şakalaşma Niyazinin ölümile neticelenmişti. Salih; İstanbul ikinci ağırceza mahkemesinde, hâdisede cezayı azaltıcı bazı cihetler görülerek üç sene dört ay ağır hapse mahkûm olmuştur.

ASKERLİK İŞLERİ

Yedek subayların yoklamaları

Fatih Askerlik şubesinden:

1 — Yedek subay ve askerî memurların senelik yoklamaları yapılacaktır.

2 — Şubede kayıdlı bulunan ikametgâhlarını değiştirenler polisten alacakları ikametgâh senedlerini beraber getireceklerdir.

3 — Yeniden ihtisas sahibi olanlar bunlara aid vesikanın tasdikli bir suretini de beraber getireceklerdir. Diğer hususlar her sene olduğu gibidir.

***

Fatih Askerlik Şubesinden:

Aşağıdaki kayıd numaraları yazılı subayların acele şubeye müracaatleri.

41681, 51762, 52146, 51397, 51123, 51863, 32408, 51976, 40022, 47235, 40046, 47898, 45966, 47437, 42925, 47150, 47508, 47210, 47602, 54141, 54031, 51507, 52239, 51178, 42756, 47101, 45196, 51481, 45386, 52333, 51831, 51644, 52152, 52329, 51379, 47570, 37435, 42809, 51603, 52089, 51781, 52158, 48033, 52282, 52210, 51548, 51768, 52266, 51835, 51969, 51108, 41747, 19569, 38823, 52250, 38852, 30489, 37467, 48057, 39367, 42993, 51526, 517

SOKAKTAN Gelen Kadın

(17)

Yazan: *Esat Mahmut Karakurt*

— Bir şeyin kıymeti nedreti ile ölçülür hanımefendi! Eğer benim gibi hareket edenlere çokça tesadüf etmiş olsaydınız, indinizde kıymetim kalmaz, ben de öbürlerine benzerdim.

Semra, kadının cevab vermesine vakit bırakmadan, büyük bir pişkinlikle yerinden atılıyor.

— Müsaade eder misiniz, yanınızda oturayım efendim diyor.

Semra bir an duruyor. Düşünür gibi bir hal alıyor. Sonra:

— Buyurun diyor, oturun bakalım, ne olacak!..

Adam, hemen bir sandalya çekip oturuyor. Birer sigara yakıyorlar..

Gençler o sırada dansa kalkmışlardır. Güzel bir müzik,. ılık bir salon ve bunun uzun devam eden tatlı, şuh kadın kahkahaları..

— Yalnız teşrif etmiş bulunuyorsunuz galiba buraya, Hanımefendi?

— Evet, yalnız geldim. Siz de yalnızsınız zannederim!

— Evet efendim, ben de yalnızım. Biraz başımı dinlemek, yorgunluğumu gidermek istiyorum da..

— Demek, çok yorgunsunuz? Eğer bu yorgunluğun membaı maddî ise, ehemmiyeti yok, geçer; fakat manevi ise..

— Manevi ise, uzun ve büyük bir ıztırab yolumu bekliyor demektir demek hanımefendi!

— Ona şüphe yok!..

Gülüşüyorlar...

Adam, sonra, birden gözlerini, Semranın gözlerine götürüyor:

— Fakat biliyor musunuz diyor, siz çok güzel bir kadınsınız hanımefendi! İnsan, alnına güneş çarpmış gibi, gayri ihtiyarî sendelemeden yüzünüze bakamıyor.

Semra, kızıl dudaklarındaki gülüşlere devam ediyor.

— Siz de benim tanıdığım erkeklerin, en cür'etkârı, en korkuncusunuz! Onu biliyor musunuz diyor!

Sonra, manalı bir şekilde gözlerini kaldırarak:

— Hem, âşık olduğuna inanmağa başladığınız biradama diyor, bu şekilde konuşmak hiç yakışmıyor doğrusu!..

Adam, derhal atılıyor.

— Madem benim bir âşık olduğuma inanıyorsunuz! O halde geçip gidene bağlı kalmak ne kadar ahmakça birşey ise, ıstırab çeken bir âşıka acımak da, o derece bir kadın için fazilet olduğunu bilirsiniz elbet!

— Siz bir âşık değil, sadece bir çapkınsınız!

— Çapkın olmıyanlar, âşık olmasını bilmezler. Yüzmeği öğrenmek için denize girmek lâzımdır!

— Mantığınız ve lisanınız kadar, içiniz de serbest olsaydı, doğrusu, sizinle konuşmaktan zevk alacaktım. Fakat ne yazık ki, ben, her tesadüf ettiği kızın peşinden giden, her önüne çıkan kadına ilânı aşkeden erkeklerden hiç hoşlanmam [illegible] mile yanlış tanıdınız

— B[illegible] lâz[illegible] hanımef[illegible] un.

Kadın [illegible]arını [illegible] rvasız, ne

— He[illegible] en bir evli korkmaz [illegible] kadınsam, ya, bir sevdiğim varsa benim! Bu işin tehlikesi olsun sizi düşündürmez mi?

Delikanlı hemen cevab veriyor:

— Allah, gülü dikenler için yaratmamış olsaydı, gülün kıymeti olur muydu hiç?.. Dünya kurulduğu gündenberi, insanlar şu hakikati biliyorlar: Büyük saadetlere, ancak büyük tehlikelerle dolu yollardan geçilerek gidilir!. Hulâsa, bir işe başlamak, o işin yarısını yapmak demektir bence!. Başlamışsanız, bitirmeğe çalışmalısınız!

Semra, birdenbire pencereleri açık bulup içeri giren sonbahar rüzgârları gibi, sert ve serin bir eda esişile, başını harekete getirerek:

— Demek, başladığınız işin yarısına geldiğine inanıyorsunuz şimdi diyor! Ve bitirmeğe de bunu, teşebbüs ediyorsunuz öyle mi? nuz öyle mi?

Parmaklarını birbirinin içine geçiriyor.

— Siz, hakikaten nev'i şahsına mahsus bir adam, çekinmecek bir insansınız! Halbuki, ben de sizi, içindeki acıları unutup, duyduğu gönül azablarını bir parça dindirmek için, göğsünü dağ rüzgârlarına vermiş, kendini unutmağa çalışan bedbaht bir âşık zannetmiştim! Meğersem!..

Ayağa kalkıyor.

— Bu akşamlık bu kadar yeter diyor! Sert ve manalı konuşuşlarınızla, adeta beni şaşırttınız! Cevab vermekte bile güçlük çekiyorum! Velhasıl yaman bir adamsınız! Zaten sizi görür görmez, kim olduğunuzu bilmediğim halde, alelâde bir adam olmadığınızı hissetmiştim. Yanılmadığımı anlıyorum şimdi! Ne olursanız olun, gene sizin bir şey olduğunuza şüphe yok! Çok yorgunum, uykusuzum. Daha fazla konuşursak, belki zekâmdan şüphe eder, beni, haklarında bir şey bilinmiyen ve bütün meziyetleri gençliklerinden ibaret kalan, kadınlara benzetirsiniz, sonra!.. Onun için, müsaade edin de, çıkıp yatayım artık!... Bu gece biraz dinlenir, kuvvetlenirsem, belki yarın sizinle boy ölçüşmeğe, mücadele etmeğe cesaret ederim!.

Semra, elini uzatıyor. Adam, derhal bu ince küçük, ateşli kadın ellerini, avuclarının içine alarak sıkıyor.

— Müşerref oldum hanımefendi diyor, rahat bir gece geçirmenizi temenni eder, Tanrıdan da, yarını, biran evvel getirmesini dilerim!

Semra, Marikaya işaret ediyor, ve gülerek başını hafifçe eğdikten sonra, salonda bulunanların dikkat nazarları altında, ağır ağır kapıdan dışarı çıkıyorlar...

Beton bir hol.. taş merdivenler.. sarı bir ışık.. ve loş koridorlar...

Semra ile Marika, odalarının kapısını açıp içeri girer girmez, Semra, uzun bir kahkaha fırlatarak, kendisini yatağın üstüne atıyor.

— Hay Allah müstehakını versin bu dala herif! diye bağırıyor!.. Utanmasaydı hani yok mu ya, azkalsın boynuma sarılacaktı!... Ne geveze şey imiş yarabbi!.. Aynı sesleri çıkaran kargalar gibi, habire kulağının dibinde, söylenip durdu.. Böylesine de, hiç tesadüf etmemiştim!..

Yatağın içinde, yuvarlanarak hâlâ gülüyor..

— Bu imiş ha şu meşhur âşık!.. Bir kadın için hayatını feda edecek, sevdiğini bulamayınca, gövdesinde kuruyan bir dal gibi, kendi kendine çöküp gidecek olan bu hassas, bu ince ruhlu âşık, şu muhterem delikanlı imiş ha!..

Yataktan kalkarak aynanın önüne doğru geliyor.

— Bu herif, değil bir kadına tutulmak, çamaşır ipinde yeni yıkanmış bir kadın etekliği görse, ona bile âşık olabilir! O derece azgın ve kötü bir çapkın!..

Eğiliyor. Erkeğini kaybetmiş, dişi bir dağ keçisi asabiyetile, burun deliklerini oynatarak,

— Çek Marika şu süveterimi diyor!.. Şimdi oturur, İhsan Bey miydi neydi, o herife, bir mektub yazarız seninle! İşlerin yolunda gittiğini, ve bir iki güne kadar meşhur âşıklarını, gözlerine bir bez bağlayıp, dolaba koşulacak uyuz bir sucu beygiri itaatile, yularından tutarak getireceğimizi bildirir, sonra da, keyfimize bakarız burada olmaz mı?..

Rum kızı hemen;

— Nasıl isterseniz öyle yaparız hanımefendiciğim!

Diyerek, kadının, vücudüne iyice yapışmış duran beyaz yün süveterini, iki tarafından tutup çekmek istiyor. Semra bırakmıyor.

— Oh Marika, dur diye bağırıyor! Canımı acıtıyorsun!

Sonra, Süveterin çıkması için, daha çok eğiliyor. O zaman, büküle büküle yüzüne dökülen koyu kumral saçlarından, ancak sabah rüzgârlarının taşıyabileceği, nefis çiçek kokuları geliyor.

Kız, süveteri çıkarıyor şimdi...

(Arkası var)

AMCABEYE GÖRE...

— Kimin varsa Allah ziyade etsin, geçende bize dışarlıklı bir akraba gelmişti Amcabey...

... Misafirimiz, bir gün Beyoğlu caddesinde dolaşmış, akşam, hayret içinde eve geldi...

... «Amanın, dedi, burada herkesin üstünde yeni esvab, ayağında yeni kundura!..

... «Bayram mı, nedir?..»
A. — Burada hergün bayram, deseydin!..
— Nasıl olur Amcabey, her gün bayram delileredir!

A. — Öyle amma, bu pahalılıkta varını, yoğunu giyinmeğe harcıyanlara da pek akıllı denemez!

Küçük hikâye

Kadın peşinde..

Nakleden : A. Hidayet Reel

Necmi Girgin, adının tamamile zıddına olarak çok mahcub ve çekingen bir gencdi. Liseyi bitirip işe gireli beş seneye bastığı halde hiçbir hissi münasebet peyda edememişti. İlk zamanlar, ailesinin başından eksik olmıyan bir sıra felâketler böyle bir cesaret göstermesine engel teşkil etmiş, sonraları da züğürdlük ve yoksulluk boynunu bükmüştü. Ama, çok şükür; artık borçlarını ödemiş, kenara da bir kaç kuruş koyabilmişti. Şöyle hoş bir kadın, yahud sevimli bir genc kızla ahpab olmağa pek ihtiyacı vardı, doğrusu!

O gün kat'î kararını verdi. Sıkılmayı, utanmayı bir tarafa bırakacak, gözüne kestirdiği ilk kadına musallat olacaktı. Temiz yıkandı, dikkatlice tıraş oldu. Dolabdan kendisine en fazla yakıştığını tahmin ettiği kahve rengi kostümünü giydi. Beyoğlu caddesine kapağı attı.

Taksime doğru çıktı. Dönüşte talih ve tesadüf ona arzu ettiğinden âlâsını rast getirmişti. Açıkça söylemek lâzım gelirse bu kız, öyle güzellik müsabakasına girebilecek kadar nefis ve müstesna sayılamazdı. Fakat tatlı lepiska saçları vardı, burnu ince, derisi pürüzsüz, ağzı küçüktü. Hele gözleri tatlı bir yeşile çalıyordu.

Necmi, kızın fazla güzel olmamasını canına minnet bilmişti. Zira böylelerinin ele geçirilmesi elbette ki fazla güzellere nazaran daha kolay olurdu.

Yaradılışında pek mevcud olmıyan yüzsüzlüğü artırmak için «Edebiyatı Cedide» den itibaren bütün romanlardaki kadın takibcilerini hatırlamağa çalışıyor, onların aldıkları tavırları, attıkları lâkırdıları zihninde toparlamağa uğraşıyordu. Bir aralık bununla da iktifa etmedi. Kazanova, Don Juan gibi tarihî tipleri de gözlerinin önünde canlandırdı.

Camekânlardan birinin önünde durmaktan istifade ederek ona ilk söyliyeceği parlak cümleyi hazırladı. Hemen adımlarını sıklaştırdı. Kızın önüne doğru ilerledi, sonra yürümesini ağırlaştırarak onun yanından geçmesini bekledi. Yüzünü en tatlı tebessümile süsledi. Gözlerinin içi gülüyordu. İlk dostluğu tesis edecek olan bu cümlenin zarif ve nükteli olması lâzımdı. Lâkin, bunlar hep tasavvurda kaldı. Sarışın genc kızla omuz omuza bir hizaya geldiği vakit ancak şu beylik lâkırdıyı edebildi:

— Küçük hanım, bugün hava ne güzel, değil mi?

O, aldırmadan yürüdü. Necmi, belki tatbikatta acemi idi ama, nazariyatta pek kuvvetli sayılabilirdi. Çok roman okumuştu. Kadın ruhunu ezberden incecik liflere ayırıp didikliyecek derecede ustaydı. Onun için, ciddî ve terbiyeli bir kadının hiç şüphesiz ilkteklife muvafakat cevabı vermiyeceğini pek iyi bilirdi. Yalnız bu işte gecikmiş olmasına yandı:

— Ah, dedi, beş senedir aklım nerede idi.. Ama, felek müsaade etmedi ki..

Sarışın kız, Galatasaraya gelince sıra ile çiçeklerin dizilmiş olduğu pasaja girdi. Küçük bir menekşe demeti satın adı. Sonra geri dönüp tramvay durağına yürüdü ve kırmızı renkli bir Harbiye-Fatih tramvayına atladı. Necmi de arkasından..

Arabada delikanlı, genc kızla samimiyeti epeyce artırdı. Biletçinin:

— Baylar, bayanlar lûtfen biraz ileriye!

Diye her bağrışında arada mesafe bırakmamak için adeta eteğine yapışmış gibi peşini bırakmıyor, onun her geriye dönüp bakışında yüzündeki tebessümü bir kat daha genişletiyordu. Köprüyü geçtikleri zaman sarışın melek gözlerini önünden ayırmadan hareketsiz ve kayıdsız durmağa başlamıştı.

Necmi, bunu bir ihtiyatkârlık alâmeti addetti. Belki de takibcinin ısrarı karşısında ne yapacağını düşünüyordu. Derin bir murakabeye daldığı pek açık görünüyordu.

Sonra, hiç şüphesiz, böyle her çeşidden yaman bir kalabalığın ortasında aralarında münasebet mevcud olduğunu belli etmek istemezdi.

Genc kız «Eminönü» nde indi ve Yenicamiin merdivenlerine tırmandı. Necmi, yakaladığını zannettiği avı elden kaçırmamak ve gözden kaybetmemek için biraz mübalâğalı davranmış, fazla ilerlemişti. Kemerin altına girerlerken o kadar yakaşmıştı ki elbisesi uzun olmuş olsaydı, eteğine basacağı muhakkaktı. Bunu fırsat bilerek kulağına doğru şöyle fısıldadı:

— Küçük hanım, havada çok sıkıntı var.. Herhalde yağmur yağacak sanırım!

Mahmudpaşaya doğru yürüyorlardı. Delikanlı, sokakta bulunduğunu, insanlar arasında olduğunu unutmuştu. Dalgınlığı yüzünden arasıra karşıdan gelenlere çarpıyor, ancak o zaman gökten yere iniyordu. Bu sadmelerden uzak kaldıkça kendisini sevgilisile başbaşa baygınlık verici nefis kokularla dolu bir odada tahayyül ediyor, genc kadın yavaş yavaş soyunurken ona dolabdan çıkardığı keskin bir likörle bir tabak badem şekeri sunuyor, her kadehi yuvarladıkça neşe ve sevincle yanağına bir fiske vuruyordu.

Yokuşu çıktılar, çarşıya girdiler. Necmi bu uzunca yolculuk esnasında belki on, on beş defa aralarından su sızmıyacak kadar genc kıza yaklaştı. Kulağına havadan, sudan ve sevgiden bahseden türlü cümleler fısıldadı. Sarışın melek onların hiç birine cevab vermedi. Fakat sinirlilik, hiddet ve şiddet eserleri de göstermedi. Herhalde eninde sonunda râmolacağına şüphe yoktu. Muhakkak ki o da Necmiden hoşlanmıştı.

İhtimal, alâkasını tecrübe etmek istiyordu. Daha fazla ısrar ederse bunu aşkının kuvvetine alâmet sayacaktı. Beyazıd meydanında genc kız normal yolu takib edeceğine tam ortadan yürüyordu. Tenhada âşıkına içini dökmek için büyük bir fırsat bağışladığına bundan büyük delil olur muydu?

Yalnız mahallesine gelmeden evvel işi kat'î bir neticeye bağlamak icab ediyordu. Tramvaydan «Eminönü» nde inmesi semtinin Beyazıddan pek uzak olmadığını gösteriyordu.

Herhalde Necminin takibini bir tecavüz saymadığı kat'î gibiydi. Öyle olmasa, tramvayla Beyazıda kadar çıkar, uzun bir yolu birlikte katetmelerine meydan verir miydi? Necmi emeklerinin heba olmıyacağına, takibin iyi bir neticeye varacağına kanaat getirmişti. «Soğanağa» caddesine sapıp da eski yangın yerine geldikleri vakit delikanlı tahminlerinde hiç yanılmamış olduğunu anladı. Genc kız, köşede durmuş, çantasından küçük bir kâğıd parçasile bir kalem çıkarmış, birşeyler karalıyordu. Herhalde çok utangac bir şeydi. Heyecandan ve halecandan karşı karşıya gelip konuşacak bir halde değildi. Vereceği randevuyu pusulanın üstünde tesbit ediyordu.

Necmi kızın arkasına yaklaşıp omzunun üzerinden yazdıklarını okumağa çalışır gibi bir vaziyet aldığı sırada sarışın melek birdenbire geri döndü. Kâğıdı delikanlıya uzattı. Yokuştan aşağıya kendisini hızla kapıp koyuverdi. Necmi pusulayı evvelâ hafifçe dudaklarına dokundurdu. Sonra kalbi çarparak, şakakları zonklıyarak gözlerinin altına tuttu. Kâğıdın üzerinde şu iki satır vardı:

«Artık mahallemize geldik. Ben dilsiz ve sağır bir zavallı kızım, takibinize nihayet veriniz!»

Vefat

Ankarada Gülhane hastanesi Başhekimi General Dr. Niyazi İsmet Gözcünün babası emekli deniz makine subaylarından

İSMET GÖZCÜ

vefat etmiştir. Cenazesi bugünkü cuma günü saat 16 da Sirkeci vapur iskelesinden alınarak ikinci namazı Beyazıd camiinde kılındıktan sonra Edirnekapı Şehidliğinde aile kabrine defnedilecektir.

***

Topçu albayı Hakkı Sertdemir'in eşi

NEZİHE SERTDEMİR

Hakkın rahmetine kavuşmuştur.

Cenazesi bugün Fatih camiinde öğle namazı kılındıktan sonra Edirnekapı şehidliğindeki ebedî makberine gömülecektir.

Kederli ailesine taziyetlerimizi sunarız.

***

Çorlu eşrafından merhum Öksüzçeli Ali Bey haremi

Bayan FATMA

24/5/944 çarşamba günü vefat etmiş ve cenazesi dün Alemdardaki evinden kaldırılarak Eyübdeki makberi mahsusuna defnedilmiştir. Merhume Salihati nisvandandı. Allah rahmet eyliye.

***

Aksarayın tanınmış simalarından Hüsnü Babanın ağabeysi ve müteahhid Hamdinin amcası

MUHİDDİN

dün eceli mev'udile vefat etmiş ve Sarıyer aile mezarlığına defnedilmiştir. Merhuma rahmet, kederli ailesine sabırlar dileriz.

Bir amele elektrik cereyanına kapılarak öldü

Yeşilköy civarında telefon hattını tamir etmekte olan Hasan adında bir işçi kazaen elektrik cereyanına kapılarak ölmüştür.

Teşekkür

Kızım Nihal Atakişinin mustarib olduğu hastalığı büyük bir hazakatle teşhis ederek ameliyatını yapan ve kendisini hayata yeniden kavuşturan değerli Doçent Operatör Dr. Adnan Uraz'a alenen teşekkürü borç bilirim.

Babası: Kuyumcu Emin Atakişi

***

Kızım Ülker Yılmazeri yatırdığım Guraba hastanesinde apandisit ameliyatını hazikane yaparak kurtaran 2 nci klinik doktoru Şinasi Güçhan ve hemşirelere alenen teşekkür ederim.

Samsun Yerli Mallar Pazarları toptan satış memuru Demir Yılmazer

***

Çok genç yaşta aramızdan ayrılarak bizi hüzün ve elem içinde bırakan sevgili kızım, eşim ve kardeşimiz Halide Onderin cenazesine bizzat iştirak etmek, polis ve jandarma birlikleri ve çelenk göndermek, telgraf yollamak suretile acımızı paylaşan büyüklerimize, akraba ve dostlarımıza ayrı ayrı teşekküre teessürümüz mâni olduğundan, büyük şükran hislerimizin arzına değerli Cumhuriyet gazetesini tavsit eyleriz.

Annesi: Naciye Tulga, eşi Seyfi Onder, kardeşleri: Halid Tulga Turgud Tulga

***

Emekli yarbay merhum doktor Tahir Dümer'in cenaze merasimine iştirak etmek veya telgraf ve çelenk göndermek suretile acılarımızı paylaşan ve son kadirşinaslıklarını gösteren bütün dostlarımıza, teessürlerimiz mâni olduğundan ayrı ayrı şükranlarımızı bildirmek imkânını bulamadık. Kendilerine samimî teşekkürlerimizin arzına muhterem gazetenizin tavassutunu rica ederiz.

Ailesi, evlâdları, kayınbiraderi ve bacanağı

Gelibolu Namık Kemal ilk okulunda

Gelibolu (Hususî muhabirimizden) — Namık Kemal okulunun küçücük talebeleri Gelibolu Halkevinde bütün Gelibolunun haklı takdirlerini ve candan alkışlarını toplıyan bir müsamere vermişlerdir. Yavrularımız bu müsamerede san'atkâr baş öğretmenleri Etem İlden'in ve öğretmenlerinin kıymetli yardımları ve çalışmalarile ruhlarında saklı bulunan san'at, kabiliyet ve kıymetlerini bütün [kudretlerile] göstermişler ve cid-en muvaffak olmuşlardır. Yaşları hemen hemen 7 ile 10 arasında bulunan çocuklarımızın, dekorları Zerrin Arpad, Sahire Kayar ve müziği bizzat baş öğretmen Etem İlden'le Said Altıata tarafından tanzim edilen büyük bir sahnede ahenk, renk ve ışık yağmurları altında temsil ettikleri parçalar ve oynadıkları ront'lar her türlü takdirin üstündedir. Yukarıdaki resim değirmen ront'undan bir sahneyi göstermektedir.

Bu hafta Ankarada yapılacak yarışlar

Bu hafta yapılacak yarışlardan ikisinin handikap olması ve ikili bahsi ihtiva eden büyük İngilizlerin ilâve koşusunun bulunması yarışlara ayrı bir heyecan verecektir. Haftaya yapılacak olan büyük ikramiyeli Gazi koşusunun en kuvvetli namzedlerini bir araya toplayan üç yaşlı İngilizlere aid Sakarya koşusu da ayrı bir ehemmiyeti haizdir. Çiftenin birinci ayağını teşkil eden iki yaşlı İngiliz taylarının koşusile ve geçen haftanın galibi Kontese kuvvet ve kudretçe en yakın tayı seçmek kabil olacaktır. Çifte bahsin ikinci ayağını teşkil eden safkan büyük Arablar Handikapının çok heyecanlı olacağını tahmin edebiliriz. Yarışların tahlil ve tahminlerine gelince;

Birinci koşu:

Bu koşuya gelinciye kadar kazancları yekûnu 1000 lirayı doldurmıyan üç yaşındaki yerli safkan İngiliz erkek ve dişi taylara mahsustur. İkramiyesi 400 lira, mesafesi 1800 metredir.

Yarışa kayıdlı atlar:

1 — Diken, 58 kilo, 2 — Çiğdem, 56,5 kilo, 3 — Sürtük, 56,5 kilo, 4 — Bugün, 56,5 kilo, 5 — Diyana, 56,5.

Bu beş safkan arasında yarışı başta götürecek atları seçmek lâzım gelirse Bugün'le Sürtük'ün isimlerini sayabiliriz. Yarışın bu iki at arasında sıkı bir mücadele şeklinde sürüp gideceğini umuyorum. Bu mücadeleden Bugün'ün galib çıkacağını şimdiden söyliyebiliriz.

Favori: Bugün, plâse: Sürtük.

İkinci koşu:

İki yaşında ve hiç koşu kazanmamış yerli saf kan İngiliz erkek ve dişi taylara mahsutur. İkramiyesi 500 lira, mesafesi 800 metredir.

Koşuya kayıdlı taylar:

1 — Karatepe, 56 kilo, 2 — Gelincik, 54,5 kilo, 3 — Fettan 54,5 kilo, 4 — Akala 54,5.

Gelinciğin diğer taylara nazaran şanslı olduğunu zannediyorum. Çiftenin ilk ayağını teşkil eden bu tay koşusunda her zaman için bir sürpriz olabileceğini meraklılara tekrar hatırlatırım. Kendisine en kuvvetli rakib olarak da Karatepeyi gösterebiliriz.

Favori: Gelincik, plâse: Karatepe.

Üçüncü koşu: (Handikap)

Dört ve daha yukarı yaştaki saf kan Arab at ve kısraklara mahsustur.

İkramiyesi 500 lira, mesafesi 2000 metredir.

Yarışa kayıdlı atlar:

1 — Mihrace 64 kilo, 2 — Bora 60 kilo, 3 — Canan 60 kilo, 4 — Ceylântek 58 kilo, 5 — Budak 57 kilo, 6 — Hızır 56 kilo, 7 — Güzel Bursa 54 kilo, 8 — Ankara 53 kilo, 9 — Işık 51 kilo, 10 — Guruş 49 kilo.

Kuvvet ve kudretçe diğerlerine nazaran üstün olduğunu bildiğimiz Mihrace hafif kilolulara nazaran oldukça güç durumdadır ve koşması şüphelidir. Hafif kilo taşıyan atların süratli bir tempo ile götürecekleri bu koşuda Mihrace, Bora, Canan ve Ceylântek birbirlerini kollıyarak öndeki grupu takib edeceklerdir ve yarışın son 400 metre içinde bir birincilik için yapılacak sıkı bir mücadele ile biteceğini söyliyebiliriz. İçlerinde en şanslı bizce Canan ve Boradır. Hafif kilo taşıyanlardan her zaman için bir sürpriz beklenebilir.

Favuri: Canan, plâseler: Bora, Mihrace, Ceylântek.

Dördüncü koşu:

Üç yaşındaki yerli saf kan İngiliz at ve kısraklarına mahsustur. İkramiyesi 900 lira, mesafesi 2200 metredir.

Yarışa kayıdlı atlar:

1 — Budin 56 kilo, 2 — Civan 56 kilo, 3 — Diken 56 kilo, 4 — Sürtük 54,5 kilo, 5 — Bugün 54,5 kilo.

Bu beş saf kan ilk defa bu mesafe üzerinde koşacaklardır. Gazi koşusunun namzedleri bu yarışla bugünkü durumlarına göre hakikî kıymetlerini ortaya koyacaklardır.

Geçen senenin iki yaşlılar ası Civanın gittikçe düzelerek formuna girmekte olduğunu biliyoruz. Bu koşuda en şanslı at evvelki haftalardaki mağlûbiyetlerine rağmen gene Civandır. Kendisine en kuvvetli rakib de eğer yukarı koşmazsa (Bugün) dür.

Favori: Civan, plâse: Bugün.

Beşinci koşu: (Handikap).

Dört ve daha yukarı yaştaki yerli yarım kan İngiliz at ve kısraklara mahsustur.

İkramiyesi 225 lira, mesafesi 2000 metredir.

Yarışa kayıdlı atlar:

1 — Ferahnâk 63 kilo, 2 — Ferhunde 61 kilo, 3 — Şeytan 59 kilo, 4 — Alceylân 56 kilo.

Kıymetçe birbirlerine denk olan bu dört yarım kan uygun kilolarla aralarında tefrik yapılamıyacak bir şekle girmişlerdir. Çoktanberi koşmıyan Alceylânın ne vaziyette olduğunu pek bilmiyorum Ferhundenin diğerlerine nazaran daha iyi durumda olduğunu söyliyebiliriz. Ancak Ferhundenin Ferahnâk ile çekişeceği, son metreleri (Şeytan) ın fırsattan istifade ederek bir birincilik çıkarması hiç de uzak bir ihtimal değildir.

Favori: Ferhunde, plâse: Şeytan, Ferahnâk.

Altıncı koşu: (Kızılay koşusu)

Dört ve daha yukarı yaştaki yerli saf kan İngiliz at ve kısraklara mahsustur. İkramiyesi 1000 lira, mesafesi 2000 metredir.

Yarışa kayıdlı atlar:

1 — Yavuz 60 kilo, 2 — Davalajiro 60 kilo, 3 — Buket 58,5 kilo, 4 — Pulat 58 kilo, 5 — Varat 58 kilo, 6 — Hümayun 58 kilo, 7 — Haspa 56,5 kilo.

Bu koşu gene üç ayrı ahıra mensub atların mücadelesi şeklinde cereyan edecek ve seyircilere çok heyecanlı dakikalar yaşatacaktır. Yarışın ortalarına doğru kuvvetine dayanan Pulat hücuma geçerek, rakiblerinden ayrılmağa çalışacak ve kendisile çekişmek zorunda kalacak olan diğer atları yorup oyalayacaktır. Bu vaziyetten istifade edecek olan ahır arkadaşı Buketin Varat ve Haspayı atlatarak yarışı vuracağını kuvvetle umuyorum.

Favori: Buket, plâseler: Haspa - Varat.

Çifte bahis: 2 ve 3 üncü koşular arasındadır. İkili bahis: Altıncı koşudadır.

R. KURAN

Turhan Sultan

Kanunî devrinden sonra Padişahlar ve devlet işleri üzerinde derin tesirler yapan kadınların maceraları, tarihin en meraklı sahifeleridir.

«Kadircan Kaflı» bu kadın sultanlardan on tanesinin hayatlarını bir seri halinde neşretmeğe başlamış, «Kösem Sultan» dan sonra «Turhan Sultan» ı da bastırıp yayınlamıştır.

Turhan Sultanın heyecanlı, meraklı ve güzel sahnelerle dolu hayatını gayet akıcı bir üslûbla en güzel şekilde anlatan bu eseri tavsiye ederiz.

Sevdiğiniz muharrirlerin

En güzel yazıları ve

nefis karikatürlerle

TOGO ALBÜMÜ

ÇIKTI

Tevzi yeri: Cumhuriyet matbaası ve Uğur Kitabevi

Kenan Hulûsi KORAY

Bir Yudum Su

— Hikâyeler —

Son neslin en kuvvetli hikâyecisi Kenan Hulûsi'nin bir kısmı hiçbir yerde intişar etmemiş olan en orijinal hikâyeleri «Bir Yudum Su» adı altında, renkli bir karton kapakla cildlenmiş olarak intişar etti. Çok temiz bir türkçe ile yazılmış hikâyeler, edebiyatımızda bugün için eşi pek az bulunacak bir değerdedir.

«Bir Yudum Su», genç yaşta ölen müellifin hayatına aid, eşi tarafından yazılan bir mukaddime ve eserlerini tahlil eden bir yazıdan başka 27 hikâyeyi ihtiva etmektedir. Fiatı 100 kuruştur.

Çıkaran: TÜRKİYE YAYINEVİ, Ankara caddesi No. 36. İstanbul

İstanbul Orman Müdürlüğünden:

İstanbul Vilâyeti merkezinde nakliye ve mürurîye tezkerelerine bağlı her çeşid orman emvalinin 1944 yılı haziran yoklaması yapılacaktır.

Keresteler için birer kalemde miktar, cins, sayı ve odun, kömür vesair emvalde de gene birer kalemde yalnız miktar ve cinsi gösterir beyannamelerin 8/6/944 tarihine kadar bağlı bulundukları Orman Bölge Şefliklerine verilmesi ve aşağıda yazılı günlerde mal sahiblerinin veya vekillerinin mağaza ve depolarında orman tezkerelerile hazır bulunmaları lâzımdır.

Beşiktaş kazası mülkî hududu dahilindeki depolar	1.15 Haziran 944
Galata köprüsüne kadar deniz kıyısı dahil	1-10 " 944
Pendik, Üsküdar dahil arasındaki depo ve mağazalar	1-15 " 944
Adalar, Üsküdar ve Anadolukavağına kadar olan depo ve mağazalar	1-20 "
Galata köprüsü iç kısmı ve Haliç iki tarafı ve Marmara sahil iskeleleri, Bakırköy mülkî hududu dahilindeki depo ve mağazalar.	

(7740)

Doğum

Şadi Reşid Dilek ve Saadet Dilek 21/5/944 tarihinde doğan kızlarına TÜLİN adını vermişlerir.

Mevlid

Memnune Öktem eşi, Anadoluhisar Nahiye Müdürü Arif Öktem, öğretmen Tacide Ergin Etibenk Zonguldak memurlarından Akif Öktem, Devlet Demiryolları memurlarından Ercümend Öktem babaları, deniz levazım binbaşısı Saim Ergin, öğretmen Lütfiye Öktem, Ferhunde Öktem, kayınpederleri Ahmed Nuri Öktemin ruhuna ithaf edilmek üzere 28/5/944 pazar günü saat 14/30 da Göztepe Çimenzar sokak 15 numaralı evinde Mevlid okunacağından akrabalarının ve merhumu seven dostlarının teşrifleri rica olunur.

Aile efradı namına
Arif Öktem

Günün kitabı:

IRK PSİKOLOJİSİ

Dr. Muzaffer Şerif BAŞOĞLU

Günün meselesi «Irkcılık» ı psikoloji, biyoloji ve antropoloji bakımlarından etüd eden bu eserde, bu iddianın çürüklüğü ortaya konmakta, bunun sergüzeştçi maksadlarla ileri sürülmüş yabancı malı bir propagandadan başka bir şey olmadığı isbat olunmaktadır. Fiatı 100 kuruştur.

ÜNİVERSİTE KİTABEVİ

İKİ BÜYÜK DAVA:

İDEOLOJİ VE HEYECAN EKSİKLİĞİ
Yazan: Ahmed Hamdi Başar

MİLLETİ PARÇALIYAN İKİ GÖRÜŞ
Yazan: Celâl Tepki

İKİ BÜYÜK TETKİK:

SÜMERLİLERİN MİLLİYETİ
Yazan: İsmail Hâmi Danişmend

GÜNÜN İKTISADÎ MESELELERİ
Yazan: Prof. M. Serin

Diğer birçok değerli yazıcıların yazıları

BARIŞ DÜNYASI

nın son sayısı fikir hayatımızda ileri bir adımın canlı nümunesidir.

James Hilton

UNUTULAN YILLAR

«Random Harvest»

İngiltere ve Amerikada milyonlarca okunan emsalsiz roman

Yakında çıkıyor

NEBİOĞLU YAYINEVİ - İstanbul

Büyük Adam Olmak

Yazan: CEMİL SENA ONGUN

İKİNCİ BASKI

Bu eser, içinde bulunduğumuz dünya buhranı karşısında, genclerimize yarıyacak olan ulusal ve ahlâksal gelişmelerine yarıyacak olan idealleri, edebî bir dille, lâik bir anlayışla ve demokratik bir görüşle takdim eden önemli ve realist bir eserdir. Hakikî bir insan olmak ve büyük adam olmak için her genc heves ve ihtiras duyan her yüksek bu eserde üstün insanların yüksek başarılarını yaratmakta âmil olan en kesin inanç ve aksiyon direktiflerini bulacaktır.

Muharririnin adı ve şahsiyeti, eserin değerini isbat için yeter bir delildir.

Fiatı 125 kuruş

İNKILÂP KİTABEVİ

SARI ODANIN ESRARI

Bir polis romanı mıdır? Hayır!
Bir macera romanı mıdır? Hayır!
Bir aşk hikâyesi midir? Hayır!
Edebî bir eser midir? Hayır!
Bir tahlil veya felsefe midir? Hayır!
Şu halde ???

SARI ODANIN ESRARI

Bunların hiç biri değildir, Bunların herhangi biri de diyemeyiz, Çünkü

SARI ODANIN ESRARI

Bunların hepsidir!!!

Yeni çıktı, Fiatı 125 Krş.

Güven Yayınevi

BUGÜN Matinelerden itibaren

ŞARK'ta

YAZ MEVSİMİNİN

İlk fevkalâde programı 2 süper film birden

1 - Gül Palyaço Gül

Baş rollerde: RİCHARD TAUBER ve STEFFİ DUNA (Kukaraça)
Musiki: LEON CAVALLO

2 - Gece Kurtları

Baş rollerde: RİCHARD CARLSON — JANE RANDOLPH
Gangsterler hayatına aid bir film

Mod İfy

nin yazlık şapka MODELLERİNİ GÖRDÜNÜZ MÜ?

Adres: İstiklâl Cad. Yerli Mallar Pazarı karşısı Banka han No. 7
Telefon: 41925

Modern İlimde Kâinat Telâkkisi

ve

Modern Bilginde Allah Fikri

Dr. VASFİ YENER

Başlıca kitabevlerinde satılır.

BU AKŞAM 9,15 te

AR SİNEMASINDA

SEVİŞTİĞİMİZ ZAMANLAR

Bir ananın fedakârlıklarla dolu hayatı, aşkın ana duygularile mücadelesi. Baş rollerde:

ZARAH LEANDER — HANS STÜVE

— BUGÜN 6,45 MATİNESİNE KADAR

7 SENE BAHTİYAR

THEO LİNGEN — HANS MOSER

TEPEBAŞI Belediye BAHÇESİ

Yarın akşamdan itibaren fevkalâde bir gala ile açılıyor

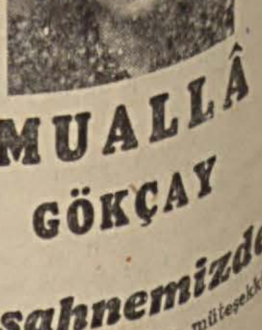

MÜZEYYEN SENAR IŞIL
3 HAZİRANDAN itibaren seanslarına başlıyacaktır

SADİ IŞILAY
1 HAZİRANDAN itibaren seanslarına başlıyacaktır

MUALLÂ GÖKÇAY

Büyük san'atkâr Sadi Işılay sahnemizde

Yüksek keman san'atkârı SADİ IŞILAY'ı memleketimizin kıymetli san'atkârlarından müteşekkil 16 kişilik büyük bir heyeti musikiye ile birlikte dinliyeceksiniz

Okuyucu Bayanlar: NEVZAD — İZMİRLİ (hahlı) MELÂHAT — SÜZAN GÜVEN

Zengin Orkestra ve Varyete, İspanyol ve Anadolu orijinal beraber. Pek yakında büyük sürpriz.. Tel: 42690

Sümerbank Umum Müdürlüğünden:

İnşaat İlânı

1 — Kayseri civarında Bünyan fabrikasında yapılacak memur evleri ile Sarımsaklı istasyonunda yapılacak ambar inşaatı emanet usulile eksiltmeye konmuştur.

2 — İşbu inşaatın keşif bedeli 103.240 liradır.

3 — Eksiltme evrakı Ankarada Umumi Muamelât Şubesinden 10 lira mukabilinde alınabilir.

4 — Muvakkat teminat miktarı 3500 liradır.

5 — Eksiltme 9 haziran 944 tarihine tesadüf eden cuma günü saat 16 da Ankarada Sümerbank Umum Müdürlüğü İnşaat Şubesinde toplanacak komisyon marifetile yapılacaktır.

6 — İstekliler teklif evrakı meyanında şimdiye kadar yapmış oldukları bu gibi işlere ve bunların bedellerine, firmanın teknik teşkilâtının kimlerden teşekkül ettiğine ve hangi bankalarla muamelede bulunduklarına dair vesikalar koyacaklardır.

7 — Teklif mektublarını havi zarflar ihale günü saat 15 e kadar makbuz mukabilinde Ankarada Sümerbank Umumi Kâtibliğine teslim olunacaktır.

8 — Posta ile gönderilecek tekliflar nihayet ihale saatinden bir saat evveline kadar gelmiş ve zarfların kanuni şekilde kapatılmış olması lâzımdır. (7225)

9 — Banka ihaleyi icrada serbesttir.

Belediyeler İmar Heyeti Reisliğinden:

Erzurum içme su tesisatı şehir şebekesine aid boru ferşiyatı işçilâgi kapalı zarf usulile eksiltmeye konmuştur. Keşif bedeli 65,809,90 lira ve muvakkat teminatı 4.935,75 liradır.

Eksiltme 27/6/1944 tarihine raslıyan salı günü saat 10,30 da Dahiliye Vekâleti binasında Belediyeler İmar Heyeti tarafından yapılacaktır.

Eksiltmeye iştirak edeceklerin:

a) En az elli bin liralık içme su tesisatı yapmış olmaları,

b) 15/6/944 tarihine kadar Nafıa Vekâletinden ehliyet vesikası almaları,

c) Nafıa Vekâletinden alacakları ehliyet vesikalarını 17/6/944 tarihine raslıyan cumartesi günü saat 13 e kadar bir istida ile Belediyeler İmar Heyeti Fen Şefliğine tevdi ile iştirak vesikası almaları lâzımdır.

Eksiltme şartnamesile sair evrak Ankarada Belediyeler Bankası binasında Belediyeler İmar Heyeti Fen Şefliğinden 3,25 lira mukabilinde tedarik olunabilir

Teklif mektublarının ihale saatinden bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde Belediyeler İmar Heyeti Fen Şefliğine tevdii lâzımdır.

Vaktinde yapılmamış müracaatler ve zamanında yapılmamış tekliflerle postada vâki olacak gecikmeler nazarı dikkate alınmaz. (7091)

Fennî sünnetçi Emin Fidan

Çiçek, tifo aşıları, müdavi doktor tavsiyesile şırıngalar, serumlar pansüman, damar kanı ve hacamat yapılır. Telefon rehberinde E harfinin yanında resimli ilânındaki kabine telefon No. sının 84395 olarak tashihi rica olunur. Beşiktaş Erip apartımanı.

İŞÇİ ARANIYOR

Eskişehir Tayyare Fabrikasının Genel Direktörlüğünden:

Aşağıdaki vasıfları haiz tesviyeci, tornacı, frezeci, elektrikçi, demirci, marangoz san'atkârı alınacaktır.

Taliblerin fabrikamızda yapılması zarurî olan imtihanlarında gösterecekleri muvaffakiyet derecesine göre saat ücreti takdir edilecektir.

Taliblerin resmi bir dilekçe ile bizzat fabrika Genel Direktörlüğüne müracaatleri.

1 — San'at okulu veya fabrikalarda en az beş sene çalışmış olmak,

2 — Askerliğini yapmış bulunmak.

İmtihana gelirken getirecekleri vesaik:

A — Nüfus hüviyet cüzdanı,

B — Askerlik vesikası,

C — Tahsil vesikası,

D — Bonservis,

E — Mahallî Emniyet Md. den tasdikli iyi hal kâğıdı. (5893)

ANKARADA ACELE SATILIK BAHÇELİ EV

Ev tamamen yeni. gayet sağlam, zarif, beş odalı, iki katlı ve bodrumludur. Zemini 92 metre kare olup 750 metre kare bahçesi vardır. İnşa metre karesi 206 dir. 10 sene vergiden muaftır. Aşağıdaki adrese yazılı müracaat halinde plân, proje ve teferruatı gönderilir. Telefonla da izahat alınabilir.

Adres: Nizami Atacan, Ankara Ulus meydanı Yeni sinema karşısı Mühendis han No. 3. Telefon: 2593.

Nafıa Vekâletinden:

Koyulhisar ile Refahiye arasında yapılacak tahminen 100 kilometrelik demiryol etüd ameliyatı kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

1 — Muhammen bedeli 38.500 lira ve muvakkat teminatı 2957,5 liradır.

2 — Eksiltmesi 5/6/944 tarihine tesadüf eden pazartesi günü saat 16 da Vekâletimiz Demiryollar İnşaat dairesindeki eksiltme komisyonu odasında yapılacaktır

3 — Mukavele projesi, eksiltme şartnamesi, bayındırlık işleri genel şartnamesi, güzergâh plânı, sür'at ve fren diyagramı, etüd umumî şartnamesi ve 4 B tipinden mürekkeb bir takım eksiltme evrakı 192.5 kuruş mukabilinde Demiryollar İnşaat dairesinde tedarik olunabilir.

4 — Bu eksiltmeye girmek istiyenler 2490 No. lı kanunun tarifatı dairesinde hazırlıyacakları evrak ve vesikalarile teminat ve teklifnamelerini mühürlü bir zarf içinde eksiltme saatinden bir saat evveline kadar 5/6/944 tarihinde saat 15 e kadar numaralı makbuz mukabilinde İnşaat Artırma Eksiltme ve İhale Komisyonu Başkanlığına vermelidir.

5 — Bu eksiltmeye girmek için isteklilerin eksiltme tarihinden en geç üç gün evvelîne kadar bir istida ile müracaat ederek bu işe girmek için ehliyet vesikası almaları ve bu vesikayı teklif zarflarına koymaları lâzımdır.

6 — Vaktinde yapılmamış müracaatler ve zamanında verilmemiş olan teklifler nazarı dikkate alınmıyacaktır. (5616)

Tekaüd, dul ve yetimlerin ve askerî malûllerin nazarı dikkatine:

Emlâk ve Eytam Bankasından:

1 — Maaşlarını bankamıza temlik ettirmekte olan emekli, dul ve yetimlerle askerî malûllerin eylûl, birinciteşrin, ikinciteşrin 944 üç aylıklarının tediyesine 1 haziran 944 perşembe gününden itibaren başlanacaktır.

2 — Askerî malûllere 1 haziran 944 tarihinde saat 8 den 12 ye kadar tediyat yapılacaktır.

3 — Sayın emeklilerin her tediyede vermekte olduğumuz hesab pusulalarında yazılı gün ve saatlerde Bankamıza müracaatlerini rica ederiz. Tayin edilen gün ve saatler haricinde beyhude yere vuku bulacak müracaatlerin is'af olunamıyacağının ehemmiyetle nazarı dikkate alınmasını dileriz.

İstanbul Belediyesi İlânları

Beyoğlunda Tarlabaşı caddesinin Kanalizasyon ve asfalt veya parke yol inşaatı kapalı zarf eksiltmesine konulmuştur. Keşif bedeli 510270 lira 93 kuruş ve ilk teminatı 24160 lira 84 kuruştur. İhalesi 5/6/944 tarihine raslıyan pazartesi günü saat 15 te Daimî Encümende yapılacaktır Şartnamesi 25 lira 51 kuruş mukabilinde Belediye Fen İşleri Müdürüğünden alınabilir. Isteklilerin ihaleden 3 gün evveline kadar Fen İşleri Müdürlüğüne müracaatle ehliyet vesikası almaları lâzımdır. Taliblerin 2490 No. lı kanuna göre hazırlıyacakları kapalı zarflarını ihale günü saat 14 e kadar Daimî Encümene vermeleri. (5791)

SATILIK VİLLÂ

Fenerbahçede, deniz kenarında, Belvü gazinosu karşısında, inşaatı yeni biten mükemmel, modern bir villâ boş olarak satılıktır.

Geniş salonlar, dokuz oda, yerler tamamen parke, bütün duvarlar ve tavanlar yağlı boya, vitraylı pencereler, meşe stil merdivenler, şömine, telefon, kalorifer, şofben, termosifon ve her türlü konfor. Baştanbaşa çini kaplı banyo, mutfak ve ofis. Denize nazır vâsi veranda ve balkon. Çamaşırlık, garaj, demir parmaklıkla çevrilmiş çiçek bahçesi vesaire.

Görmek istiyenlerin hergün saat 10 ile 12 arası villâdakilere müracaatleri. Mutavassıt kabul olunmaz.

Dahiliye Mütehassısı

Dr. İbrahim Denker

Beyoğlu, Ağacamii, Sakızağacı Eskiçeşme sokak No. 13 Tel: 42468

SATILIK KAMYONLAR

36 model Doç ve 37 model Ford marka iki kamyon lâstikli veya lâstiksiz olarak satılıktır. Sirkeci Nöbethane caddesi 38 numaraya müracaat.

Operatör

RIZA ÜNVER

Doğum ve kadın hastalıkları mütehassısı

Cağaloğlu, Nuruosmaniye caddesi No. 22 Mavi yapı

Telefon: 22683

Yalova asliye hukuk hâkimliğinden: 944/136

Askeri posta 17335 numarada levazım müdürü davacı Hüseyin Özbeyin soyadının değiştirilmesi için mahkememiz açtığı dava sonunda soyadının Özbek olarak değiştirilmesine Türk Medeni Kanununun 26 ncı maddesine göre karar verilmiş olduğundan mezkûr madde hükümlerine göre keyfiyet ilân olunur. (7216)

DOKTOR — OPERATÖR

Mahmud Hilal Rona

DOĞUM ve KADIN Hastalıkları Mütehassısı

Hergün saat 15 ten sonra

Adres: Beyoğlu Parmakkapı Mis sokağı başı No. 1 Tel: 40273

Doktor

Muin Memduh Tayanç

Cerrahpaşa hastanesi iç hastalıkları mütehassısı

Saat 3,5 - 7 e kadar

Beyoğlu, Avrupa pasajı karşısında No. 19. Küçük Parma H. daire: 1

Bahçe Mimarı Mevlûd BAYSAL

Dördüncü Vakıf han 4 üncü kat Telefon: 23426

İstanbul İcra hâkimliğinden: 944/594

Davudpaşa okulunun çeşmesi yanında kundura boyacısı ve tamircisi Niyazi yanında iken halen ikametgâhı meçhul Nedime Limoncuoğluna:

İstanbul 5 inci icrasının 44/594 sayılı dosyası mucibince alacaklı Halim Keskinin 300 lira alacağı için yaptığı takibe karşı borclu yukarıda adresi yazılı Nedime Limoncuoğlunun itirazın kaldırılması 20.3.944 arzuhal ile alacaklı tarafından istenilmiş icra hâkimliğinin 44/1831 numarasına kayıdlı işbu taleb üzerine tayin kılınan duruşma günü için borcluya gönderilen davetiye varakası ikametgâhı meçhul olduğundan bahsile tebliğ edilmeden iade edilmiş ve hâkimlikçe 10 gün müddetle ilânen tebligat icrasına karar verilerek duruşma 20.6.944 salı günü saat 15.30 e bırakılmış olduğundan borclu Nedime Limoncuoğlunun mezkûr günde ya bizzat veyahud usulü dairesinde tanzim kılınmış bir vekâletname ile bir vekil göstermek suretile hazır bulunması ve muayyen günde gelmediği ve H.U.M.K. nun 509 uncu maddesi gereğince ibraz etmek istediği vesaiki muayyen günde göndermediği ve 510 uncu madde gereğince de mürafaa esnasında bu vesaiki ibraz ve irae eylemediği takdirde kendisine ayrıca giyab kararı tebliğine lüzum görülmeksizin giyabında karar verileceği tebliğ yerine geçmek üzere ilân olunur. 7268

YENİ ADAM

491 İNCİ SAYISI ÇIKTI

Göz Hekimi

Nuri Fehmi Ayberk

Haydarpaşa Nümune Hastanesi Göz Mütehassısı

İstanbul Belediyesi karşısında

Telefon: 23212

ÜROLOG - OPERATÖR Prof.

Bahaeddin Lûtfi Varnalı

Böbrek mesane, idrar ve tenasül yolları hastalıkları mütehassısı

Beyoğlu İş Bankası karşısı Emir Nevruz sokak No. 10. Panniya Aprt. No. 2. Telefon: 42203

İŞÇİ ALINACAK

İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:

İşletmelerimiz Şişli Oto Tramvay Atölyesi ve Oto garajı için 4 garaj âmiri muavini, 2 oto tamircisi, 4 tesviyeci, 2 tornacı, 2 frezeci ve 8 silîciye ihtiyaç vardır.

1 — İlk girişte imtihanda gösterecekleri ehliyete göre garaj âmir muavinlerine saatte 75 kuruşa kadar, oto tamircilerine 65 e, tesviyeci, tornacı ve frezecilere saatte 50 ye ve silîcilere saatte 18 e kadar kuruş yevmiye verilecektir,

2 — İş yeri ile işçinin evi arasında muteber olmak üzere bedava gidip gelme,

3 — Yüzde yirmi beş pahalılık zammı,

4 — Her gün için mesai primi,

5 — Nüfus başına ayda beş lira aile zammı,

6 — Mesai saati haricinde çalıştırılanlara yüzde otuz zammile fazla mesai ücreti,

7 — Altı seneye kadar her sene beş kuruştan 30 kuruş kıdem zammı,

8 — Haftada bir gün ücretli hafta tatili,

9 — Bir kab yemek ve yarım ekmek meccanen,

10 — İş elbisesi, kasket ve palto meccanen verildiği gibi hastalık zamanında tedavi ve ilâc masrafları da idareye aiddir.

Askerlikle alâkası olmıyan isteklilerin cumartesiden maada her gün saat 14 ten 16 ya kadar İdarenin Beyoğlu Metro hanında Zat İşleri ve Sicil Müdürlüğüne müracaatleri lüzumu bildirilir. (7254)

İstanbul Defterdarlığından:

Dosya No.	CİNSİ	Kıymeti Lira	Teminatı Lira
52301/2623	Beyoğlunda, Pangaltı Mah. Yunusbey So. eski 9, yeni 49 kapı, 639 ada, 24 parsel numaralı 55,50 M2 arsa.	350	26
52175/69	Beyoğlu, Hasköyde eski Kiremitçi Ahmedçelebi Mah. eski Ayazma, yeni Toygar So. eski 7, 3, yeni 3 kapı numaralı 80,40 M2 arsa.	85	7
D. 1/7529	Kapalıçarşıda Karamanoğlu sokağında eski ve yeni 21 kapı 2740 ada, 28 parsel No. lı 3,25 M2 mesahalı dükkân.	180	14
D. 3/4543	Sarıyer, Boyacıköy Mah. eski İkinci, yeni Eşkinci sokağında eski ve yeni 15, 17 kapı numaralı evvelce maabahçe menzil, şimdi arsanın 3/4 hissesi.	105	8
55100/5847	Sarıyer eski Ayanikola, yeni Yeniköy Mah. eski Ayanikola, yeni Saidhalimpaşa So. eski 85, yeni 35 kapı numaralı 88 M2 arsa.	100	8
52301/1288	Beyoğlunda Bülbül Mah. Kavuncuhasan sokağında eski 12, yeni 4 kapı, 560 ada, 8 parsel numaralı 49,50 M2 arsa.	99	8
55100/4101	Üsküdar, Kuzguncuk eski Çınar, yeni Yapraklıçınar sokağında eski 5, 7, yeni 5/1 kapı No. lı 70 M2 arsa.	35	3
51169-93/6	Aksarayda Yalı Mah. eski Yenimahalle, yeni Atmaca sokağında eski 157, 161 mük. yeni 26 kapı 1118 ada, 29 parsel numaralı 22 M2 arsa.	54	5
55100/5871	Beyoğlu Kalyoncukulluğu Mah. Akkiraz sokağında eski 32, yeni 40 kapı, 450 ada, 12 parsel numaralı 20 M2 arsa.	350	27
51112/410	Fatihte Kadıçeşmesi Mah. Atikimaret So. eski 29, 29 mük. yeni 47, 49 kapı numaralı 353 M2 arsa.	1324	100
D. 3/5005	Beyoğlu Kocatepe Mah. Taksimçeşmesi So. eski 11, 13, yeni 13, 15 taj, 13 kapı numaralı 84,50 M2 arsanın 1/4 hissesi.	41,50	7
82/9001	Fatih Hacıhamza Mah. Sarayönü sokağında eski ve yeni 9 kapı numaralı 64,80 M2 arsa.	25	2
55100/4071	Büyükdere, Yenimahallede eski Kilise, yeni Bozacı sokağında eski 29, yeni 39 39/1 kapı numaralı 73,50 M2 arsa.	125	10
55100/1898	Beyoğlu eski Tatavla, yeni Hacıahmed Mah. Bostan sokağında eski 26, yeni 52 kapı numaralı 48,79 M2 arsa.	120	10
51210/19	Kasımpaşa mevkiinde Eyyubumahmedefendi Mah. Camlişerif sokağında eski 38, 38 mük. yeni 41,43 kapı No.lı ev ve arsanın 3/4 hissesi.	465	35

Yukarıda yazılı gayrimenkuller 16/6/944 cuma günü saat 14 te Milli Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil Komisyonda ayrı ayrı ve açık arttırma ile satılacaktır.

İsteklilerin muvakkat teminat makbuzları ve nüfus hüviyet cüzdanlarile birlikte ihale saatinde Komisyona, fazla izahat için Milli Emlâk Müdürlüğüne müracaatleri. (7269)

Devlet Denizyolları işletme U. M. ilânları

ADALAR YAZ TARİFESİ

Adalar - Yalova - Anadolu hattı yaz tarifesi 1 haziran 944 tarihinden itibaren tatbik olunmağa başlanacaktır.

Tarifeler gişelerde satılmaktadır.

Sayın yolculara ilân olunur. (7287)

İNŞAAT İLÂNI

İstanbul Defterdarlığından:

Kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarıldığı halde talib zuhur etmediğinden pazarlığa bırakılmış olan Kulekapı Maliye şubesine aid bina inşaatı işi 29/5/944 tarihine müsadif pazartesi günü pazarlıkla ihale edilecektir.

Taliblerin mezkûr gün ve saat 15 te Defterdarlık binasında Milli Emlâk Müdürlüğünde müteşekkil komisyona müracaatleri.

Tafsilâtlı ilânlar 3, 7, 13, 17, 20 mayıs 944 tarihli ve sırasile Cumhuriyet, Akşam, Tanin Son Posta ve Haber gazetelerile ve aynı zamanda 5, 8, 11. 14, mayıs 944 tarihli Ulus ve aynı tarihli İzmirde Yeni Asır gazetelerinde neşredilmiş ve Defterdarlık binası koridorundaki ilân tahtasına talik olunmuştur. (7273)

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü ilânları

Mahallesi	Sokağı	Cinsi	No.sı	Aylık kirası Lira K.
Üsküdar - Altunizade	Bağlarbaşı Topanelioğlu	Ahır ve kahve	8, 8/1	20 00
Anadoluhisar Kartal - Samandıra	Tuğlafabrikaları Sultanbeylik-çiftliği	Tarla 94 dönüm tarla		1 00 188 00 seneliği

Yukarıda mevkii ve evsafı yazılı yerler 31/5/945 sonuna kadar kiraya verilmek üzere açık arttırmıya çıkarılmıştır. İhaleleri 5/6/944 pazartesi günü saat 15 tedir. İsteklilerin Kadıköy Vakıflar Müdürlüğü Akarat Kalemine müracaatleri. (7260)

OSMANLI BANKASI

30 Eylûl 1943 tarihindeki vaziyet

AKTİF	Sterlin	S.	P.
Hisse senedlerinin ödenmesi istenmemiş olan kısmı	5.000.000	—	—
Kasada ve Bankalarda bulunan paralar	14.556.150	2	5
Kısa vadeli avanslar ve röportar	14.575.000	—	—
Türkiye ve İngiltere Hükûmetleri Hazine bonoları	8.397.148	16	1
Tahsil olunacak senedler	2.233.203	10	6
Cüzdanda bulunan kıymetler	3.428.280	14	8
Borclu cari hesablar	9.203.833	14	4
Rehin mukabilinde avanslar	2.743.232	8	11
Kabul volile borclular	68.730	19	2
Gayrimenkul mallar ve mobilya	479.508	10	3
Müteferrik	159.352	4	2
	60.904.441	—	6

PASİF	Sterlin	S.	P.
Sermaye	10.000.000	—	—
Statü mucibince ayrılan ihtiyat akçesi	1.250.000	—	—
Tedavülde bulunan banknotlar	335.000	—	11
Görüldüğünde ödenecek senedler ve vadeli senedler	381.055	16	3
Alacaklı cari hesablar	46.887.613	19	7
Vadeli bonolar ve cari hesablar	1.082.965	3	—
Kabuller	68.730	19	2
Müteferrik	899.075	1	7
	60.904.441	—	6

Kuvuda muvafık olduğu tasdik olunur.

Umum Muhasebe Şef muavini A. A. MAYER

Türkiye Umum Müdürü PH. GARELLİ

Okunacak üç kıymetli eser

İNSAN RUHU ÜZERİNDE GEZİNTİLER

Yazan: Prof. M. Şekib Tunç

Kıymetli ruhiyat profesörümüzün, san'at ve kültür meselelerimize dair seçme yazılarından terekküb eden bu çok mühim eser çıkmıştır.

Fiatı 250 kuruştur.

YURDDAN YAZILAR

Yazan: İsmail Habib Sevük

Üstad edibimiz İsmail Habib Sevük'ün en son ve en mütekâmil eseridir. Memleketin Fırattan Toroslara, Karadeniz yalıları, Yukarı Doğu diyarı kısımlarını havi üç mühim bölgesini, bütün manzaralarını, tarihlerini, abidelerini, cenklerini, halkiyatını, yani bir kelime ile her şeyini harman ederek edebiyatın vecdli süzgecinden geçiren bu eser, bu memleketi seven her vatandaş tarafından mutlaka okunmalıdır. Fiatı 3 liradır.

Sokakta Gürültü Var!

Yazan: NADİR NADİ

Kendimize ve başkalarına dair kısa notlar.

Umumî tevzi yeri: Cumhuriyet matbaası. Kitabcılardan arayınız.

Kayseri Defterdarlığından:

Muhammen bedeli Lira	Cinsi	M.	Miktarı	Tapu tarihi	No.	HUDUDU
22010	Arsa	Sasık	440,20 M2	5/7/943	5	Sağı: Nazmi Tokar Cad. Solu: Kısmen Arif Moluya aid 115 met. relik mağaza ve kısmen Hasibe evi arkası çıkmaz sokak ve kısmen Fatma ve İsmail evleri, önü Şafalı sokak.

14/4/944 tarihinde ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usulile arttırmıya çıkarılan ve talib zuhur etmemesinden dolayı 2490 sayılı kanunun 40 ıncı maddesinin son fıkrasına tevfikan 14/5/944 gününe kadar ihale edilmek üzere bir ay müddetle aleni pazarlığa bırakılan Kayserinin Sasık mahallesi Nazmi Tokar caddesinde vâki arsanın mülkiyetine bu müddet zarfında pazarlıkla talib çıkmadığından tekrar kapalı zarf usulile ve muhammen bedeli 22010 lira üzerinden 15 gün müddetle satışa çıkarılmıştır.

1 — İsteklilerin 28/5/944 pazartesi günü saat 14 e kadar 2490 sayılı kanunun 32 nci maddesindeki usul ve şerait dairesinde teklif mektublarını komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır. Postada olan gecikmeler kabul olunmaz.

2 — Satış şartnamesini görmek ve daha fazla izahat almak istiyenler her gün Kayseri Defterdarlığına müracaat edebilirler.

3 — Muvakkat teminat miktarı 1650 lira 75 kuruş ve kat'î teminat miktarı da 3301,50 liradır.

İhale bedelinin peşin tesviyesi meşruttur.

4 — Ferağ vesair bilûmum masarif müşteriye aiddir. (7223)

Akhisar Belediyesinden:

1 — Akhisar şehrinin umumî temizliği bir sene müddetle 35,000 lira bedelle kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Şartnamsi Belediye Encümeninden alınacaktır.

3 — Eksiltme 18/6/944 salı günü saat 15 te Akhisar Belediye Encümeninde yapılacaktır.

4 — Teminat miktarı bedeli muhammenin % 7,5 üdur.

5 — Müracaat, kapalı zarf usulü hakkındaki tarifat dairesinde yapılacaktır. (7093)

Öksürenlere: KATRAN HAKKI EKREM

Bolvadin Belediye Reisliğinden:

1 — Tahminen 700 dönüm genişliğinde ve senevi 700 ton kuru çayır otu verimli 5000 lira muhammen bedelli Hisar gölünün 944 yılı çayır mahsulü,

2 — Tahminen 500 dönüm genişliğinde senevi 350 ton çayır otu verimli 2500 lira muhammen bedelli Erkmen gölünün 944 yılı çayırlığı,

3 — Tahminen 1200 dönüm genişliğinde senevi 600 ton ot verimli 5000 lira muhammen bedelli Alvar gölünün 944 yılı çayır mahsulü,

4 — Tahminen 1200 dönüm genişliğinde 800 ton çayır otu verimli 4000 lira muhammen bedelli Yenice gölünün 944 yılı çayır mahsulü,

5 — Tahminen 800 dönüm genişliğinde 400 ton çayır otu verimli 3000 lira muhammen bedelli Yayılgan gölünün 944 yılı çayır mahsulü belediyemizce açık arttırma ile satılacaktır.

6 — Müzayede 20/5/944 tarihinden itibaren 20 gün müddetle olup ihalesi 9/6/944 tarihine musadif cuma günü saat 14 te Belediye Encümeninde yapılacaktır.

7 — Talibler ihaleye iştirak etmezden evvel her çayırlık için muhammen bedel üzerinden %7,5 muvakkat teminat akçesi yatırmaları ve ihaleyi müteakib teminat parasını %15 e iblâğ etmeleri lâzımdır.

8 — İşbu beş parça göl çayır otuna aid açık arttırma kâğıdı ayrı ayrı tanzim edilmiş olup sırasile ihalesi icra edilecektir. Mezkûr çayır otları taliblerine biçilecek bir halde teslim edilecektir.

9 — Yukarıda adı geçen çayırlık otları çok temiz ve nazikliğile tanınmış olan Trakya otları ayarında ot yetiştirmektedir.

10 — Daha fazla izahat almak ve şartnamesini görmek istiyenlerin Bolvadin Belediye Reisliğine şifahî veya tahrirî müracaatte bulunmaları ilân olunur. (7224)

SATILIK FABRİKA

Hâlen faaliyette bulunan ve madenî eşya imal eden otomatik pres fabrikası devren satılıktır.

Tahtakalede Balkapan sokağında 29 numaraya müracaat.

ZAYİ — Tatbik mühürümü 11/5/944 tarihinde kaybettim. Yenisini hakkettireceğim için hükmü yoktur.

Handan Ersidal

DOKTOR

Sedad Kumbaracılar

BEVLİYE MÜTEHASSISI

Ademi iktidar, belgevsekliği tedavisi. Saat 2 - 7 ye kadar

Sirkeci Ankara caddesi Tan gazetesi karşısı 147 Tel: 22933

DİKKATİ.. DİKKATİ..

BRAUN DİNAMOLU

Cep fenerlerinin yedek parçaları geldiğinden tamirlerine başlanmıştır. Haricden gelecekler tamir edilerek posta ile gönderilir.

Adres: Eminönü meydanı No. 20/1 HİKMET GÜVEN - İstanbul

KİRALIK

Ayazpaşada telefonlu ve frijiderli, deniz gören möbleli apartıman 6 aylık veya senelik kiralıktır. Müracaat: 82174 numaralı telefona.

DOKTOR

Kemal Saracoğlu

Sıtılı Etfal Hastanesi DAHİLİYE MÜTEHASSISI

Ankara caddesi No. 15 Tel: 20189

İLAN

Buğday unundan börek imal ve satışa arzetmek suretile Milli korunma kanununa muhalefetten maznun Kadıköy Yeldeğirmeni Düz sokak 64 No. da oturur Hıfzı oğlu Hasbi Çakar Üsküdar Milli Korunma mahkemesinin 6/5/944 tarih ve 272/218 sayılı kararile 16 lira 60 kuruş ağır para cezasile mahkûm edilmiştir. (7275)

CENNET KÖŞKÜ SATILIKTIR

Üsküdar, Paşalimanı, Nacak sokak 14 No. 9 odalı, konforlu, sağlam yapılı, çamları ve bir çok meyva ağaçları bulunan 3 dönüm bahçesile fevkalâde nezaretli yazlık ve kışlık oturmağa müsaid, Boğazın en lâtif köşkü satılıktır. İçindekilere müracaat.

RADYO

Bugünkü Program

7,30 Program	18,30 Dans orkes.
7,32 Jimnastik	19,00 Haberler
7,40 Haberler	19,20 K. Türk mü.
7,55 Müzik (Pl.)	19,45 İktısad saati
★	20,00 Saz eserleri
12,30 Program	20,15 Rad. Gazetesi
12,32 Şarkılar	20,45 Temsil
12,45 Haberler	21,30 Serbest saat
13,00 Müzik (Pl.)	21,45 Salon orkes.
★	22,30 Geçmiş gün
18,00 Program	22,35 Haberler
18,03 Fasıl	22,50 Kapanış

BULMACA

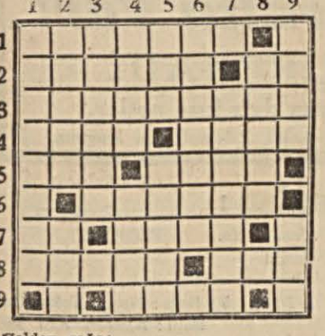

Soldan sağa:

1 — Bir memleketin başşehri halkından değil de diğer bölgelerinden. 2— Akdeniz kıyısındaki bir kasabamızın eski adı, bir harfin okunuşu. 3 — Olgunluğunu kaybetmek. 4 — Perde (eski dilde), dünyaya bir insan getirmeğe namzed olan. 6 — İki manalı lâkırdı söyleme, bir çatı altında oturan kalabalık. 6 — Bir şeyin diğer şeyle ölçülmek istenmesi. 7 — Bir çeşid tuzak, nesil yetiştirme kudretinden mahrum. 8 — Bir cins maki, memleketimizin bir kısmı. 9 — Bir yemiş.

Yukarıdan aşağıya:

1 — El altından yapılan teşvikler. 2 — Belirtiler (eski dilde cemi), bazı hayvanlara takılır. 3 — Işık veren vasıtalardan. 4 — Bulgaristanda bir dağ, yoksullara yardım için toplanır. 5 — Bir uzvumuzun bir tarafı, vatan hizmetindeki adam. 6 — Kokmuş cesedi andıran (iki kelime). 7 — Bir cins havyanı taklid ederek bağırmak. 8 — Tanrı evi. 9 — Yerleşmiş kir, mağlûbun teslim olduğunu bildiren söz.

Evvelki bulmacamızın halledilmiş şekli

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	K	A	B	İ	L	İ	Y	E	T
2	O	T	U	R	A	R	A	K	■
3	N	A	R	A	L	A	R	■	T
4	T	N	A	K	■	D	A	M	A
5	R	■	K	■	Y	E	L	E	K
6	A	D	■	D	E	S	A	İ	S
7	T	A	İ	R	■	İ	R	S	İ
8	L	İ	■	A	R	Z	■	L	■
9	I	R	Z	■	E	■	K	İ	L

BORSA

İstanbul Borsasının 25/5/944 fiatları

	Kapanış
Londra — 1 Sterlin	5,22
New-York— 100 Dolar	129,—
Cenevre — 100 İsviçre Fr.	30,3255
Madrid — 100 Pezeta	12,89
Stockholm— 100 İsveç Kr.	31,1325

ESHAM VE TAHVİLÂT

	Muameleli	Muamelesiz
1933 %5 Ergani	—,—	22,70
1938 %5 İkramiyeli	—,—	20,—
%5 Milli Müdafaa	—,—	20,05
%7 Milli Müdafaa I	—,—	20,03
%7 Milli Müdafaa II	—,—	19,33
Sivas - Erzurum 1	—,—	19,44
Sivas - Erzurum 2-7	—,—	19,57
1941 Demiryolu 1	—,—	19,65
1941 Demiryolu 2	—,—	19,19
1941 Demiryolu 3	—,—	20,12
%7,5 Türk borcu	—,—	16,50
Anadolu D.Yolu %60	—,—	30,—
Anadolu tahvili 1-11	—,—	54,—
Anadolu Mü. Sen.	—,—	50,50
Merkez Bankası	—,—	142,—
T. İş Bankası nama	—,—	13,90
T. İş Bankası Ham.	—,—	14,25
Aslan Çimento	—,—	9,50
Şark Değirmenleri	—,—	5,—
İttihad değirmencilik	—,—	30,50

BORSA HARİCİ ALTIN FİATI

	Evvelki	Dünkü
Reşadiye	40,20	40,40
Külçe altın gramı	5,55	5,57

Sahib ve Başmuharriri
Yunus Nadi ABALIOĞLU
Umumi neşriyatı idare eden Yazı İşleri Müdürü: HİKMET MÜNİF ÜLGEN

Cumhuriyet Matbaası

Müessesemizde daima Kadın altın ve plâtin nişan yüzükleri, kıymetli taşlarla süslü ÇİÇEK ve PLÂKLAR ve yeni ŞEVALYE yüzüklerinin zengin çeşidlerini bulundurduğumuzu bildirmekle şeref duyarız.
SATIŞIMIZ PEŞİNDİR.

SİNGER Saat Mağazaları

İstanbul, Eminönü Caddesi No. 8
Ankara acentası: Seyfullah ve Necib Kardaş. Bankalar 39

Karabük Revir Âmirliğinden:

1 — Revirimize bağlı Mengen bölgesinin Daren yolu kenarında mevcud 9,913 M3 çam ve 216,686 M3 köknar ayni mahallin Yuvanolukta mevcud 544,164 M3. çam ve 213,669 M3. köknar tomrukları açık arttırma suretile satışa çıkarılmıştır.

2 — Arttırma 5/6/944 tarihine raslıyan pazartesi günü saat 14 te revirimiz binasında Revir Âmiri riyasetinde teşekkül edecek komisyon huzurunda yapılacaktır.

3 — Çam tomruklarının beher metre küpünün muhammen bedeli «34», köknar tomruklarının muhammen bedeli 32 liradır.

4 — Muvakkat teminat %7,5 hesabile alınır. Tomrukların ihalesi için dört aded açık arttırma kâğıdı açılacaktır. İstif dört partidir.

5 — Bu işe aid şartname Ankarada Umum Müdürlüğümüzde, Bartın Revir Âmirliğinde ve Revirimizde görülebilir.

6 — İsteklilerin arttırma günü teminatlarile birlikte revirimize gelmeleri. (7247)

TABLET
REOSİL
ÖKSÜRÜĞÜ VE BRONŞİTİ DERHAL KESER
ECZANELERDEN ISRARLA İSTEYİNİZ

SÜT MÜZAYEDESİ

Yeşilköy Tohum Üretme Çiftliğinden:

Haziran 944 ayından 30 ikinciteşrin 944 gününe kadar günlük manda ve inek sütlerinin müzayedeleri 29/5/944 pazartesi günü saat 10 da yapılmak üzere uzatılmıştır. Talibler 750 lira teminat yatırarak müzayedeye iştirak edebilirler. Şartname dairede görülür. (7181)

Peynir, Yağ, Krema, Yumurta Tüccarlarına

Belediye Karaağaç Müesseseleri:

1 — Mallarınızı soğuk hava depolarında teknoloji şartlar içinde muhafaza eder.

2 — Müracaatinizde nakil vasıtalarını ve piyasa memurlarını hemen emrinize gönderir. İstifade ediniz.

Telefonlar:
Müdiriyet: 40607 - 41904
Piyasa memurluğu: 20657 (7243)

Belediyeler İmar Heyeti Reisliğinden:

Ödemiş kasabasının umumi imar planı, avan projesinin tanzimi Türk yüksek mimar ve mühendisleri arasında müsabakaya konulmuştur.

Müsabaka 1/9/1944 tarihine müsadif cuma günü saat 17 de nihayet bulacaktır. Bu tarihe kadar projelerin Belediyeler İmar Heyeti Fen Şefliğine makbuz mukabilinde teslimi lâzımdır.

Projelerini bizzat tevdi edemiyenler ayni gün saat 17 ye kadar postaya veya mesajeriye teslim etmelidirler.

Bu müsabaka tafsilâtına aid şartname ve programla fenni evrak Belediyeler İmar Heyeti Fen Şefliğinden bedelsiz olarak tedarik olunabilir.

Müsabakada derece alan projeler şartnamede yazılı bedellerle satın alınacaktır (7092)

Ademi iktidar ve Bel gevşekliğine karşı
HORMOBİN
HER ECZANEDE BULUNUR. P. K. 1255. Reçete ile satılır.

Maarif Vekilliği Beden Terbiyesi Umum Müdürlüğü Diyarbakır Bölge Başkanlığından:

1 — Yapılacak iş. Diyarbakırın Yenişehrinde yapılacak olan (85717) lira (7) kuruş keşif bedelli spor alanı inşaatıdır.

2 — Eksiltme kapalı zarf usulile 21/VI/944 çarşamba günü 5,10 da Diyarbakır Maarif Müdürlüğü binasındaki bölge başkanlığında yapılacaktır. Teklif mektublarının mezkûr satten bir saat evveline kadar komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır.

Posta gecikmeleri kabul edilmez.

3 — Eksiltmeye iştirak etmek için berveçhi âti vesaik ibraz edilmesi şarttır.

A — 943 malî yılına aid Ticaret Odası vesikası,

B — (5540,60) liralık kanuni muvakkat teminat,

C — Bu işi yapabileceğine dair Nafıa Müdürlüğünden alınmış ehliyet vesikası,

4 — Keşif evrakı ve malûmat Diyarbakır beden terbiyesi bölge başkanlığından alınabilir (5850)

İNŞAAT İLÂNI

Ereğli Kömürleri İşletmesi Umum Müdürlüğünden:

1 — İşletmenin Zonguldakta Zonguldak lâvvarı spitz ilâvesi inşaatı kapalı zarf usulü ve vahidi fiat esasile eksiltmeye konmuştur.

2 — Bu inşaat için İşletme tarafından verilecek malzeme eksiltme dosyasının hususi şartnamesinde yazılıdır.

3 — Bu işin tahmin edilen bedeli (25,263,38) liradır.

4 — İnşaatın mukavele projesinde piyasa ve fiat değişiklikleri nazarı itibara alınmıştır.

5 — Muvakkat teminat miktarı (1,900) liradır.

6 — Eksiltme evrakı (5) lira mukabilinde Zonguldakta İmar ve İnşa Grupu Müdürlüğünden, Ankarada Eti Bank İnşaat Müdürlüğünden,, İstanbulda Eti Bank şubesinden temin edilebilir.

7 — Eksiltme 9 haziran 1944 cuma günü saat 16 da Zonguldakta Ereğli Kömürleri İşletmesi İmar ve İnşa Grupu Müdürlüğü binasında yapılacaktır.

8 — Teklif zarfları eksiltme şartnamesine göre tanzim edilmiş olarak ihale saatinden bir saat evveline kadar makbuz mukabilinde İşletme Umum Müdürlük Başsekreterliğine teslim edilmiş olacaktır.

9 — İşletme ihaleyi icrada serbesttir. (7147)

SATILIK KÖŞK
ve etrafında MEYVA bahçesi yakınında
ZEYTİNLİK ve BAĞ
UCUZ FİATLA

MÜTEKAİDLER, BAHÇE ZİRAATİLE MEŞGUL OLMAK İSTİYENLER, NEKAHAT HALİNDEKİ HASTALAR, SAYFİYEYE İHTİYACI OLANLAR, İÇİN FIRSAT

KÖŞK: Kartalın suyu ve havasile meşhur Soğanlık köyünde (Yakacığa 15 dakika mesafede) 4249 metre murabbaı bahçe içinde yeni ve sağlam yapılmış kârgir iki katlı olup müştemilâtı vedi oda, bir banyo, mutfak, kiler, iki helâdır. Etrafındaki bahçe içinde incir, kiraz, vişne, dut, kayısı, ceviz, badem, erik vesair meyva ağaçları mevcuddur. Derinliği az suyu çok kuyusu vardır.

ZEYTİNLİK ve BAĞ: Takriben 20 dönüm arazi içinde 10 - 15 yaşında 300 den fazla iyi bakılmış zeytin ağacı 100 e yakın kiraz, incir vesair meyva ağaçları, 2 binden fazla çavuş ve diğer cinsten üzüm kütüğü vardır. (Gezmek için Bay Mahmud köşkünde Bay Kâzıma müracaat.)

Bazı kuşların bünyelerine uygun iklim aramaları ne kadar tabii bir ihtiyaç ise; yavrularımızın da ÇAPA MARKA müstahzaratını aramaları o kadar tabii bir ihtiyaçdır.

ÇAPA MARKA pirinç, mercimek, bezelya ve sair hububat unları sıhhat ve kuvvet kaynağıdır.

Çam Tomruğu Nakliyatı

Devlet Orman İşletmesi Bolu Revir Âmirliğinden:

1 — Revirimizin araba ve kamyon nakliyatına müsaid Değirmenözü yaylası ara deposundaki istifte mevcud 20,000 metre küp çam tomruğunun mezkûr depoya 24 kilometre mesafedeki Ilıcalar yanında Bolu Kereste Fabrikasına nakli açık eksiltmeye çıkarılmıştır.

2 — Eksiltme 2/6/944 tarihine raslıyan cuma günü saat 14 te Bolu Revir Âmirliği binasında yapılacaktır.

3 — Beher metre küp çam tomruğunun nakliye bedeli 15 liradır.

4 — Muvakkat teminat %7,5 hesabile 22500 lira olup bu miktar peşin alınacak ve bakiye %7,5 da istihkaklardan kesilecektir.

5 — Buna aid şartname Ankarada Orman Umum Müdürlüğü, İstanbul Orman Çevirge Müdürlüğü, Düzce, Adapazarı, Kızılcahamam, Devrek, Mudurnu ve Bolu Revir Âmirliklerinde görülebilir.

6 — İsteklilerin belli gün ve saatte Bolu Revir Âmirliğine müracaatleri. (7095)

SATILIK
KERESTE FABRİKASI
Boluda faaliyette bulunan bir kereste fabrikası tekmil alâtile toptan ve perakende olarak satılıktır. İsteklilerin Boluda Ali Özgörkeye ve İzmirde Şehidlerde Ahmed Cemal Kereste Fabrikasına müracaatleri.

İnhisarlar İstanbul Başmüdürlüğünden:

944 malî yılından itibaren idarenin Tuz ambarlarına gelecek tahminen 15 bin ton tuzun nakil vasıtalarından ambara nakil ve istif işi açık eksiltmeye konulmuştur. Muvakkat teminat 4500 liradır. İsteklilerin şartnameyi görmek üzere hergün ve eksiltmeye iştirak için 9 haziran cuma günü saat 14 te Başmüdürlüğe müracaatleri ilân olunur. (7156)

İstanbul İdrofil Pamuk Fabrikaları T. A. Şirketinden:

Satılık Deşe Pamuğu

Yedikulede Kazlıçeşmede fabrikamızda mevcud on ton kadar deşe pamuğu kapalı zarf usulile satılacaktır. İstiyenler hergün fabrikaya müracaat edip balyaları görebilirler. Taliblerin verecekleri teklif mektubları en geç 29/5/944 pazartesi günü saat 11 e kadar Galatada Kefeli Hüseyin hanında 3 üncü katta 20 No. yazıhaneye göndermeleri ilân olunur.

"Satılık Çam Kerestesi,,

Devlet Orman İşletmesi Finike Revir Âmirliğinden:

Cinsi	Adedi	Hacmi M3	Hacmi Ds3	Beher M3 muhammen bedeli Lira K.	% 7,5 hesabile teminatı Lira K.	Hangi depoda bulunduğu
Çam kerestesi	7622	(665)	(621)	(68) (40)	(3414) (64)	Çalka deposu

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı kereste açık arttırma ile satışa çıkarılmıştır.

2 — Arttırma 15/6/944 perşembe günü saat 14 te Finikede Revir Âmirliği binasında toplanacak komisyon huzurunda yapılacaktır.

3 — Depo mahalli Aläkır çayı kenarında ve kolaylıkla keresteleri su ile denize kadar nakline müsaiddir.

4 — Bu satışa aid şartnameler ve çap listesi Ankarada Orman Umum Müdürlüğünde, Antalya, Mersin, Alanya ve Kaş Revirlerile İstanbul. İzmir Çevirge Müdürlüklerinde ve Revir Merkezile Elmalı Bölge Şefliğinde görülebilir.

5 — Taliblerin ihale gününde teminatlarile birlikte müracaatleri ilân olunur. (7098)

Büyük Pehlivan Güreşleri

Kızılay Ankara Merkezi 10 haziran cumartesi ve 11 haziran pazar günleri Ankaranın büyük stadında yağlı güreş müsabakaları hazırlamıştır. Bu güreşlere Türkiyenin bütün tanınmış pehlivanları davet edilmiştir.

Başa 600, baş altına 400, büyük ortaya 250. küçük ortaya 150, desteye 100 lira ödül konmuştur.

Afyon Belediye Reisliğinden:

Belediyemiz elektrik santralına aid birisi mazotla müteharrik Diesel motörü, diğeri kömürle müteharrik Ronsomes sons tefferies LTD marka motörü, diğeri kömürle müteharrik Ronsomes sons tefferies LTD marka kalı lokomobili çalıştırmak üzere mütehassıs bir başmakinist aranıyor.

Verilecek şehri ücret miktarı 250 - 300 lira arasındadır. Talib olanların evrakı müsbitelerile birlikte hemen Afyon Belediyesine müracaat etmeleri ilân olunur. (7196)

DERMOJEN
Yanık, Çatlak, Ekzama ve Cild yaralarına tevkilâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder.
FRENGİ ve BELSOĞUKLUĞUNA Tutulmamak için
PROTEJİN
Kullanmalıdır.

Zonguldak Müddeiumumiliğinden:

Merkez Ceza ve Tevkifevinin 944 malî yılı ekmek ihtiyacı 15/6/944 tarihinden itibaren 15 gün müddetle kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltme 30/5/944 tarihine raslıyan salı günü saat 16 da Zonguldak C. Müddeiumumilik dairesinde yapılacaktır.

2 — Bir sene için ekmeğin azami miktarı beheri 500 gramdan olmak üzere 127750 aded ve muhammen bedeli 24272 lira 50 kuruştur.

3 — Muvakkat teminatı 1821 liradır.

4 — Eksiltme şartnamesi Zonguldak Ankara, İstanbul C. Müddeiumumiliklerinde ve Zonguldak Merkez Ceza ve Tevkifevi Müdürlüğünde hergün görülebilir.

5 — Taliblerin 2490 sayılı kanunun ahkâmı dairesinde vaxacakları teklif mektublarını havi zarfı, muvakkat teminat makbuzu ve Ticaret Odası kayıd vesikasile birlikte ikinci bir zarfa koymak suretile ihale saatinden bir saat evveline kadar Komisyona vermeleri ilân olunur. (7186)

BİR PEDAL MAKİNESİ ARANIYOR
Her ne büyüklükte olursa olsun çalışır vaziyette bir pedal makinesi alınacaktır. Satmak istiyenlerin (PEDAL) rumuzile 176 posta kutusuna mektubla müracaatleri.

(ÇAM ve KÖKNAR TOMRUĞU SATILACAK)

Toprak Mahsulleri Ofisi Umum Müdürlüğünden:

Ofisimizin malı olan, Sıvas vilâyetinin Koyulhisar kazası orman işletmesine bağlı revirlerden Ameylide 1110, Koşulukta 800, Arpacıkta 700 ve Karaosmanda 400 metre mikâb olmak üzere ceman 3010 (üç bin on) metre mikâb çam ve köknar tomruğu, açık arttırma yolile satılığa çıkarılmıştır.

Muhammen bedeli 90300.—, teminat miktarı 13545.— lira olan bu satışa aid şartname, Ankarada Umum Müdürlük binasında Malzeme Müdürlüğünden, İstanbul ve Samsun Şubelerimiz ile Sıvasta ajanslarımızdan bedelsiz olarak alınabilir.

İsteklilerin, 1/6/944 tarihine müsadif perşembe günü saat 16 da Umum Müdürlük Arttırma ve Eksiltme Komisyonunda yapılacak açık arttırmıya iştirak etmek üzere lâzım gelen vesaiki ve teminatı bihemen ayni gün ve saatte mezkûr komisyona müracaatleri ilân olunur. (7199)

Meraklılara büyük fırsat
Şehrimizde tanınmış maruf bir alleye aid kıymetli bir
Pırlanta tektaş yüzük ile bir çift elmas çift taşlı küpe ve bir pırlantalı ve elmaslı bilezik.
Sandal Bedesten, Belediye Müzayede salonunda teşhir edilmektedir. 29/5/944 pazartesi saat 14 te müzayede ile satılacaktır.

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezinden:

300 lira aylık ücretli Kırklareli Çocuk Yuvası Müdürlüğüne 150 lira aylık ücretli Ankara Çocuk Yuvası Müdür Muavinliği için çocuk mütehassısı bayan doktor alınacaktır. İaşe ve ibate müessesece verilir. İsteklilerin şartları öğrenmek üzere Ankarada Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezine müracaatleri. (7174)

Leyla neden bu kadar caziptir...

Çünkü GiBBS sabunlarını her gün kullanarak ten tarâvetini muhafaza etmeği bilmiştir. GiBBS sabunlarının ipek gibi köpüğü cildin tazeliğini temin eder.

GIBBS

Yerli Mallar Pazarlarında ve büyük itriyat mağazalarında bulunur.

ALLO!.. ALLO!.. Burası: ROMANS
Sayfiye serinliğinde öğle yemeklerinizi ancak
ROMANS'ta YİYEBİLİRSİNİZ.
TABLDOT 3 KAP YEMEK 1.75 KURUŞ.
Beyoğlu İstiklâl Cad. 209 No. (SES Sineması karşısında)

HASİPEK KADIN ÇAMAŞIR ATELYESİ
Beyoğlu, Mis sokak No. 29 kat 3

İSMAİL HAKKI BALTACIOĞLU
ÖĞRETMEN
YENİ ÇIKTI — 100 kuruş.